

NMBU

Campusplan
2019-2023-2040

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Foto: SiÅs

Innhold

Innledning	5	Tiltak på kort sikt, 2019-2023	29
1.1 Bakgrunn	6	4.1 Utvikling av bygningsmassen fra 2014 til 2023	30
1.2 Mandat og ramme for arbeidet	7	4.2 Bedre samlokalisering av landskapsplanleggingsmiljøene	31
		4.3 Bedre samlokalisering av plantefagmiljøene	31
		4.4 Utflytting av Saghellinga fra 2020	31
		4.5 Samlokaliseringsprosjektet	33
		4.6 Innovasjonsarealer	33
Dagens campus	9	Campus Ås på lang sikt, 2024-2040	35
2.1 Arealer og bygningsmasse	13	5.1 Fremtidens lærings- og forskningsarena	36
2.2 Bygningsmassens tilstand	15	5.2 Fremtidig vekst og fortettingsareal	36
2.3 Vernestatus	17	5.3 Utviklingen av campus	36
2.4 Kunstsamling	17	5.4 Utviklingen av Ås fram mot 2040	39
2.5 Andre aktører på campus	17		
2.6 Dagens bruk av bygningene	19		
		Gjennomføring av campusplanen	41
Arealnormer og dekningsgrad	23	6.1 Konsekvenser og risiko	42
3.1 Trender innen campusplanlegging	24	6.2 Investeringer og finansiering	42
3.2 Bygningsmassens begrensninger og muligheter	25	6.3 Utredninger	43
3.3 Rommene på campus	25		
3.4 Dekningsgrad og kapasitet	26		
3.5 Arealnormer og arealeffektivisering	27		

Forord

En campusplan skal peke ut en retning for hvordan et universitetsområde skal utvikle seg.

Campus er både det fysiske areal med bygninger og anlegg, og den spesifikke virksomheten – en institusjon for forskning og høyere utdanning.

Et felleskap av forskere, undervisere, studenter og deres støtteapparat.

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) har en av landets vakreste campus. Universitetet forvalter en over 150-årig nasjonal utdanningshistorie og har en unik sammensetning av fagkompetanse som gjør oss i stand til å møte komplekse problemstillinger fra mange ulike vinkler samtidig. NMBU har spesielle forutsetninger for å bidra til å nå bærekraftsmålene FN har vedtatt. Vi skal kjennetegnes som et universitet med høy kvalitet på læring og forskning, og vi skal være blant de ledende forskningsmiljøene innen flere av våre fag. Vi skal bidra til innovasjon og verdiskaping, og formidle forskningen vår til så mange som mulig. Hos oss skal både studenter og ansatte kjenne faglig og sosial tilhørighet.

Hvis vi skal nå ambisjonene og målene våre, må vi ha så gode fysiske rammebetingelser som mulig. Disse må kunne stå seg gjennom samfunnets raske endringstakt. Vi må kunne ta imot flere studenter, øke forskningsinnsatsen og ta i bruk digitale arbeidsformer og verktøy. Her spiller både bygninger, infrastruktur og arealbruk inn.

Hensikten med campusplanen er å beskrive hvordan vi skal oppnå så gode fysiske rammebetingelser som mulig på Ås.

I tildelingsbrevet peker Kunnskapsdepartementet på at bygninger og infrastruktur er viktige virkemidler for høyere kvalitet i utdanning og forskning. Løsningene skal være arealeffektive, miljøvennlige og framtidsrettede. Departementet påpeker også at institusjonene skal ha campusplaner som legger grunnlag for prioritering av bygge- og vedlikeholdsbehov.

Universitetsstyret har gitt rektor i oppdrag å peke på hvordan vi kan tilby så gode forhold som mulig for alle fagmiljøene på campus. Det skal utarbeides en plan for hvordan vi kan redusere arealbruken ved å avhende uegnet bygningsmasse og bruke eksisterende bygninger og infrastruktur mer effektivt. Dette er en overordnet føring for campusplanen.

Campusplanen viser at vi kan bruke og drive arealene og bygningene våre mer effektivt og framtidsrettet enn det gjøres i dag. Klarer vi det, kan vi legge enda bedre til rette for høy kvalitet i utdanningen og forskningen vår.

I 2020 samles hoveddelen av NMBU på Ås. Da skaper vi ny historie under vår felles visjon: Kunnskap for livet. Samlokaliseringen skal møte Kunnskapsdepartementets samfunns- og effektmål. Universitetsstyret har klare forventninger om at det i relevante fagmiljøer ved NMBU skal skapes faglige synergier ved innflytting i 2020 og at bruken av kontorarealer, laboratorier og undervisningsrom i de nye bygningene skal være optimal.

Det er gode muligheter for utbygging og fortetting på campus ut over Samlokaliseringsprosjektet. Bruker vi alle framtidige muligheter riktig, kan campus Ås bli en enda mer attraktiv arena for miljø- og biovitenskapelige aktører i Norden. Slik kan vi bidra til bærekraftig stedsutvikling og til videreutvikling av universitetsbyen Ås.

*April 2018
Mari Sundli Tveit
rektor*

KAPITTEL 1

Innledning

Ambisjonene på kort sikt er å fortsette og forsterke oppgraderingen av den tekniske og funksjonelle standarden på eksisterende bygningsmasse og optimalisere bruken av denne. NMBU skal å utnytte de samlede arealene på campus bedre og samtidig redusere arealet med 10 prosent.

Ambisjoner på lengre sikt er å skape et nasjonalt og internasjonalt kraftsenter for forskning, utdanning og innovasjon innen NMBUs fagområder. Vi skal utvikle en attraktiv og bærekraftig campus i universitetsbyen Ås, der både den estetiske og fysiske utformingene av byggene er viktige for studenter og ansattes trivsel og forutsetninger for læring.

Campusplanen gir en oversikt over NMBUs behov for ulike arealer og eiendomsmasse i dag, tanker om hvor vi vil og må, på kort og lang sikt, og beskrivelser av hvordan vi skal komme dit.

1.1 Bakgrunn

I Meld. St.16 «Kultur for kvalitet i høyere utdanning» (2016 -2017) fremheves det fysiske læringsmiljøet som vesentlig for god studie-kvalitet. Regjeringen forventer at universite-tene og høyskolene har en langsiktig og strate-gisk plan for å sikre en fremtidsrettet campus som støtter opp om utdanning og forskning av høy kvalitet. Det innebærer at campus må leg-ge til rette for gode og attraktive læringsarena-er. I det ligger også en forventning om at insti-tusjonene sørger for tilstrekkelig informasjon om bygningsmassens tilstand og utvikling, og at institusjonene har langtidsplaner for nød-vendig verdibevarende oppgradering.

I Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2018, kapittel «4.4 Bygg og infrastruktur», står følgende:

«Bygninger og infrastruktur er viktige strategis-ke virkemidler for høyere kvalitet i utdanning og forskning. Universitetsstyret har ansvar for å sikre arealeffektive, miljøvennlige og fremtids-rettete løsninger som legger til rette for moderne arbeids- og læringsformer. Institusjonene skal ha campusplaner som legger grunnlag for priorite-ring av byggebehov. Før nye byggeprosjekter fore-slås må institusjonene vurdere om behovene kan dekkes innenfor eksisterende bygningsmasse.»

Foto: Håkon Spørre

1.2 Mandat og ramme for arbeidet

Mandatet for arbeidet er å utnytte de samlede arealer på campus Ås bedre. Gjennom ulike styrebeslutninger er det spesielt pekt på at campusplanen må synliggjøre hvordan man kan legge til rette for bedre samlokalisering av plantevitenskapsmiljøene og landskapsplanleggingsmiljøene, både på kort sikt (innen 2023) og på lengre sikt.

Som ramme for campusutviklingen har universitetsstyret bedt NMBU redusere arealbruken i bygningsmassen med 10 prosent med utgangspunkt i 2014. Det innebærer en reduksjon i areal fra 217 000 kvadratmeter til 195 000 kvadratmeter. Dette skal fortrinnsvis skje ved arealeffektivisering av eksisterende bygningsmasse og ved utfasing av arealer med middels kraftige og kraftige symptomer på bygningsmessig og teknisk slitasje. I tillegg skal NMBU redusere areal gjennom rivning, salg og utleie, og ved utfasing av areal vi leier per i dag.

Når vi skal utvikle campus videre, må vi gjøre det på en bærekraftig måte. Det betyr at når vi oppgraderer arealer, må vi legge til rette for mer effektiv bruk. Økt bruk gjennom døgnet og sambruk er organisatoriske grep som også kan benyttes for å bidra til økt kapasitet. Dette betinger at arealene er oppgradert og tilfredsstillende de behov bruken medfører, og svarer på gjeldende lover og forskrifter.

Mål for campus Ås på kort sikt

Overordnet mål på kort sikt - det vil si frem til 2023 - er økt faglig samlokalisering og arealeffektivisering av bygningsmassen. Campusplanen skal på kort sikt oppnå følgende mål:

- Mer effektiv bruk av eksisterende bygningsmasse.
- 10 prosent arealeffektivisering innen 2023.
- Bedre samlokalisering av ansatte i plantevitenskapsmiljøene.
- Erstatning av leide lokaler for undervisning og bedre samlokalisering av ansatte i landskapsplanleggingsmiljøene.
- Optimal bruk av Samlokaliseringsprosjektet fra 2020.
- Bedre utnyttelse av laboratorier.
- Best mulig lokaler av tilfredsstillende standard for at alle fakultetene og universitetsadministrasjonen innenfor gitte rammer.
- Håndtere vekst gjennom mer effektiv arealbruk i eksisterende bygningsmasse.

Mål for campus Ås på lang sikt

Overordnede mål på lang sikt er å utvikle campus Ås til et godt og attraktivt sted å studere og arbeide. NMBU skal jobbe for at campus skal bli:

- et nasjonalt og internasjonalt kraftsenter for forskning, utdanning og innovasjon innen NMBUs fagområder.
- tilrettelagt for økt tverrfaglig samarbeid mellom ulike fagmiljøer, både for studenter og forskere.
- et fortettet, levende og pulserende campus med fasiliteter tilrettelagt for fremtidens lærings- og arbeidsformer.
- et fleksibel og tilpasningsdyktig campus med en oppdatert bygningsmasse og infrastruktur.
- rigget for å kunne håndtere videre vekst innenfor de til enhver tid gitte rammer.
- rigget for å kunne ivareta FNs klimamål blant annet med klimafokus i alle bygningenes faser fra idé til avhending.
- en del av den bærekraftige universitetsbyen Ås og et nav i Folloregionen gjennom tettere integrasjon med Ås kommune og Follo.

KAPITTEL 2

Dagens campus

Ås kommune og Ås sentrum er i vekst. Et større universitet vil utvilsomt gi ringvirkninger for tettstedet. Dette er bakgrunnen for at Ås er pekt ut som en av seks regionale byer i Akershus. Kommunen arbeider med en områdereguleringsplan som skal sørge for at tettstedet er rustet for denne utviklingen, og at den forventede veksten bidrar til å styrke sentrum. I planen ligger det naturlig nok mål om å knytte sentrum tettere sammen med campusområdet. Ås skal utvikles i retning av et bærekraftig og kompakt tettsted med både urbane og rurale kvaliteter.

Campus Ås er preget av nasjonsbyggingens tidsånd rundt år 1900. Campus Ås er romslig med store avstander mellom bygningene. Romsligheten gjenspeiler stedets historie som landbruksskole med store arealer til plantefelt og dyrking. Det var også rikelig med plass ved utbyggingene i perioden 1950 – 1980-tallet. Store deler av den historiske parken på 160 dekar og de eldste bygningene er fredet. Dette vil for all tid gi campus en åpen, romslig og grønn karakter.

Campusområdene

Campus Ås består av fem delområder som med ulike kvaliteter er med på å bygge opp om fremtidens campus:

Sentralcampus er den eldste delen av campus med det fredete parkanlegget og tunbygningene Tivoli, Cirkus og Økonomibygningen rundt universitetstunet, Urbygningen og Tårnbygningen ved storplenen, samt Vitenparken, Meierimuseet og Smia som omkranser andedammen. Dette området er selve hjertet av campus Ås. Andre bygninger som ligger i tilknytning til sentralcampus er: Bioteknologibygningen, Palasset, Meieribygningen, Varmesentralen, Thorsrudgården, Parkgården, Jordfagbygningen og KA-bygningen.

Campus vest er det nye utviklingsområdet med bygging av Samlokaliseringsprosjektet. I tillegg kommer det nye fellesbygget med kantine, bibliotek, lesesaler mm. Lengst vest ligger Husdyrfagbygningen og nordvest for Samlokaliseringsprosjektet finner vi Fiskelaboratoriet. Dette området har rom for etablering av innovasjons- og næringsarealer koblet til fagmiljøene på campus vest og sentralcampus.

Campus nord er det lavest utnyttede arealet når det gjelder bygninger. Her ligger Senter for klimaregulert planteforskning hvor det utføres klimaregulert forskning og frilandsforsøk på jord og planter. Senteret består av veksthus, fytotroner, bygninger med avanserte klima- og fryserom samt garasjebygg. Kontorbygningen Ormen Lange og undervisningsbygget Akropolis ligger også her, samt det fredete bygget Fruktkonserveringen.

Eika sportssenter ble offisielt åpnet i januar 2017. Foto: Kamilla Kristiansen

Lengst nord finner vi Ås gård hvor Senter for husdyrforsøk holder til. Campus nord er et utviklingsområde for jord-, vann- og plantevitenskapelig forskning og undervisning samt for landskapsplanleggingsmiljøene og for administrative støttefunksjoner.

Campus øst består i dag i tillegg til Tekniske fag/TF-kvartalet, av den fredete Damgården, Sørhel-

linga og NIBIO sine bygninger i Høgskoleveien. Dette området har et stort utviklingspotensial som vil utredes nærmere høsten 2018.

Campus sør er først og fremst studentenes sosiale arenaer, Studentsamfunnet, Aud Max og Eika Sportssenter. Dette området er primært et utviklingsområde for student- og studierelaterte funksjoner.

Bildet viser beite på NMBUs området i Ås. I bakgrunnen hovedhuset på Norderås. Foto: Håkon Sparre

NMBUs eiendommer

NMBUs bygningsmasse i 2018 omfatter både eide og leide bygg på campus Ås og campus Adamstuen, i Ås, Sandnes og Asker kommuner og to velferdshytter (Kittilbu og Sandoren). I tillegg til parken på 500 dekar, består utendørsarealene på Ås av 2500 dekar med beite og dyrket areal. NMBU har også 2000 dekar med skog.

Større eiendommer rundt campus - eid av NMBU Vollebekk

Vollebekk gård driftes i dag av Senter for klimaregulert planteforskning. Her finnes frilandsforsøksfelter og et biogasslaboratorium som benyttes av henholdsvis jord- og plantefagmiljøene og biogassmiljøene ved NMBU og NIBIO, samt andre interne og eksterne aktører. Anlegget har store

tekniske og funksjonelle oppgraderingsbehov. En utviklingsplan med finansiering for bygningsmassen på Vollebekk, må utarbeides før fysiske tiltak kan gjennomføres.

Norderås

Jordarealene driftes av Senter for husdyrforsøk. Bygningsmassen omfatter Isotoplaboratoriet som benyttes av Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning, bolig som leies ut, lokaler utleid til mindre virksomheter samt lokaler for Eiendomsavdelingen. Blindforbundet er tilbudt et område på Norderås for utvikling av ny hundeskole.

Syverud

NMBU leier Syverud av Landbruks- og matdepartementet. Senter for husdyrforsøk driver jordareal og skog og bruker bygningsmassen til forsøksaktiviteter.

Eiendommer i Ås sentrum

NMBU er grunneier av flere eiendommer i og ved Ås sentrum, blant annet deler av Europankvartalet, Åsmåsan og Søråsjordet.

Campusområder og bygningsnummer på campus Ås i 2018.

Bygningsoversikt

Bygning		Kvm
nr	navn	brutto
031	Husdyrfagbygningen	7 998
261	Parkgården	1 085
271	Økonomibygningen	2 168
281	Tivoli	2 177
291	Cirkus	3 573
301	Urbygningen	8 617
311	Tårnbygningen	8 799
331	Verkstedbygningen	1 240
351	Jordfagbygningen	6 845
361	KA-bygningen	2 126
451	Meieribygningen	9 778
454	Biotechnologibygningen	9 421
511	Tekniske Fag, fløy 1	6 232
512	Tekniske Fag, fløy 2	2 623
513	Tekniske Fag, fløy 3	1 306
514	Tekniske Fag, fløy 4	1 167
515	Tekniske Fag, fløy 5	1 025
531	Damgården	1 002
551	Sørhellinga	10 319
674	Ormen Lange	1 301
151	Samlokaliseringsprosjektet	48 100

2.1 Arealer og bygningsmasse

Campus Ås med Ås gård består i 2018 av om lag 100 bygninger, på ca. 140 000 kvadratmeter, samt Samlokaliseringsprosjektet som er under bygging. Anlegget rommer også et av landets vakreste parkanlegg, som omgir en historisk bygningsmasse. I tillegg har NMBU ca. 20 bygninger fordelt på litt over 10 000 kvadratmeter på Norderås, Vollebekk, Slørstad, Kjerringjordet og Syverud.

NMBU har også en campus på Høylandet i Sandnes kommune på 574 dekar med 4700 kvm bygningsmasse. Dette området er ikke en del av denne campusplanen.

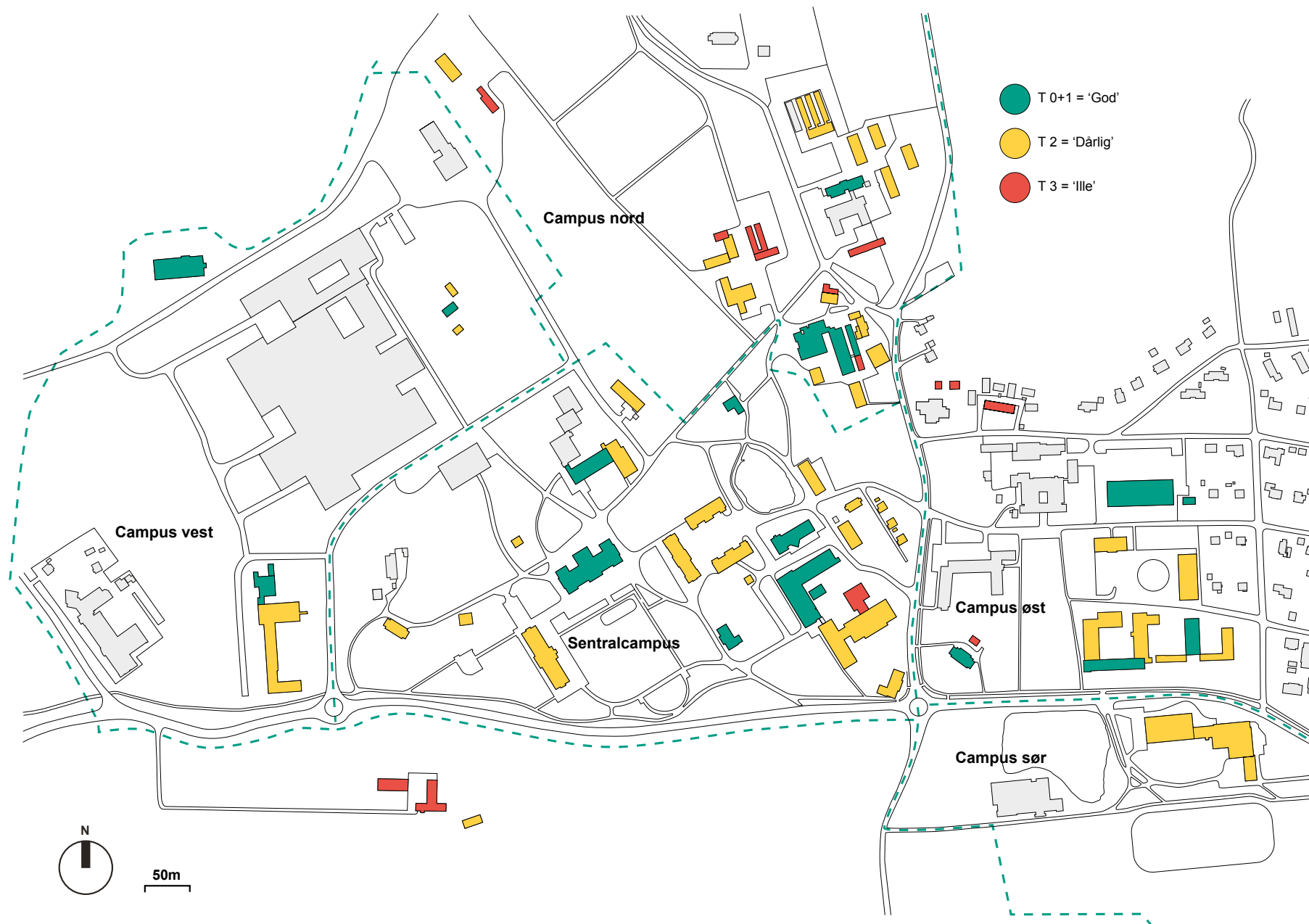
Utviklingsarealer

Gjeldende reguleringsplan for campus Ås ble vedtatt i 2012. Denne gir et avklart utbyggingspotensial for sentrale deler av campus, og er slik sett et godt redskap for videre utvikling av universitetsområdet. I tillegg arbeides det i disse dager med en områdeplan for Ås sentrum hvor det pekes på betydningen av å se utviklingen av campus Ås og tettstedet Ås i sammenheng. Se kapittel 5 for utdypende informasjon om utviklingsmuligheter.

Bygninger

Bygningene på campus varierer mye i alder og standard. Det påvirker arealdisponeringen og potensialet for mer effektiv arealbruk. Bygningsmassen har ulik kapasitet for ombygging og endring som kan påvirke prioritering av tiltak.

NMBU har mye arealkrevende forsknings- og utdanningsinfrastruktur som følge av nasjonale oppgaver. Eksempler på dette er Ås gård med Senter for husdyrforsøk, Senter for klimaregulert planteforskning, Isotoplaboratoriet, dyreklinikkene for smådyr, for hest og for produksjonsdyr, fiskelaboratorium, tegnesaler, nasjonalt landskapslaboratorium og spesiallaboratorier. Dette gjør at universitetet ligger høyt i snitt når det gjelder areal per ansatt og student.

Tilstandsgrad på de ulike bygningene på campus Ås pr 2018.

2.2 Bygningsmassens tilstand

Campus Ås har en spredt bygningsmasse som har vokst fram gjennom de siste 150 årene, mer eller mindre planmessig. Gjennomsnittlig tilstandsgrad for byggene var i 2014 på 1,8 og er i 2017 på 1,5. Målet til NMBU er 1,1 (US-sak 29/2014). Når Samlokaliseringsprosjektet er ferdigstilt i 2020, er gjennomsnittlig tilstandsgrad forventet å være 0,92 og således i tråd med universitetsstyrets mål. Imidlertid skyldes forbedringen at lokaler på Adamstuen er vekslet inn med nye lokaler i Samlokaliseringsprosjektet på Ås. NMBU har fortsatt mange bygg i tilstandsklasse 2 og noen få i 3. Måltallet uttrykt som et gjennomsnitt gir dermed ikke et dekkende bilde av situasjonen og det anbefales derfor at dette reformuleres.

Fordeling av NMBUs bygninger på tilstandsklasser 2020

Tilstandsklasse	T0	T1	T2	T3
Fordeling %	49%	12%	37%	2%

Det er viktig å legge merke til at i 2020, ved ferdigstillelse av Samlokaliseringsprosjektet, vil 39 prosent (T2 + T3) av NMBUs bygningsmasse fortsatt ha vesentlige, store eller alvorlige avvik. NMBUs bygninger vil enten ha svært god standard eller svært dårlig standard, noe som gir en uønsket ubalanse i campusfasilitetene. Beregnet behov for teknisk og funksjonell oppgradering for NMBUs campus Ås per 2018 er på 2,6 milliarder kroner.

Foto: Håkon Sparre

Fredet park og bygningsmasse.

Tårnbygningen (311) Foto: Håkon Sparre

2.3 Vernestatus

Det er viktig å merke seg at 18 bygninger og 160 dekar park, som i hovedsak er lokalisert på sentralcampus er fredet etter kulturminneloven, gjennom Landsverneplanen for Kunnskapsdepartementet. Fredning etter Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, har som formål å sikre og bevare et representativt utvalg kulturminner i form av byggverk og anlegg i statens virksomheter.

Fredningene gir en rekke begrensninger, men sikrer samtidig bevaring av ærverdige historiske bygg og anlegg som er NMBUs viktigste identitetsbærere med alle de kvaliteter de historiske bygningene og anleggene innehar. NMBU skal utvikle forvaltningsplaner for drift og oppgradering av de fredete bygningene.

2.4 Kunstsamling

Campus Ås vil fra 2020 ha en betydelig kunstsamling inne og ute. Denne vil være del av opplevelsene på campus. Ett geografisk ytterpunkt er Carl

Aud Max (501) Foto: NMBU fotoarkiv

Nesjars vann- og isfontene ved Aud Max, i den andre enden er kunstverkene ved Ås gård. Mellom disse er det et betydelig antall verk gjennom bygninger og parklandskap. Fra 2021 er planen at alle verkene skal presenteres i en egen kunst, arkitektur og parkvandring på campus.

2.5 Andre aktører på campus

Flere institusjoner er samlokalisert med NMBU på campus Ås:

- Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) er en forvaltningsinstitusjon som forsker og leverer kunnskap om mat- og planteproduksjon, miljø, klimasmart landbruk, kart, arealbruk, genressurser, skog, ressursforvaltning og landbruksøkonomi.
- Nofima er et av Europas største næringsrettede forskningsinstitutt innen forskning og utvikling for akvakulturnæringen, fiskerinæringen og matindustrien.
- Studentsamskipnaden i Ås driver studentboliger, gjesteboliger, sportssenter, helsetjenester,

Andedammen og Smia (371) Foto: Håkon Sparre

bokhandel, trykkeri, serveringssteder og utleie av møte- og festlokaler.

- Vitenparken er et nasjonalt viten- og opplevelsessenter for mat- og biovitenskap, lokalisert sentralt på campus. Dette er en viktig formidlings- og møteplass.
- Innovasjonssenter campus Ås er lokalisert på Sørhellinga. Senteret har som hovedmål å bidra til økt innovasjonsaktivitet og kommersialisering. Her ligger både Ard Innovasjon as og Inkubator Ås as. Et tettere samarbeid med næringsliv og eksterne aktører vil påvirke fremtidige arealbehov, blant annet til oppstartvirksomheter og næringsaktører på campus.
- Studentsamfunnets bygning er et sameie mellom Studentsamfunnet og NMBU. Bygningen ligger i forbindelse med Aud Max på campus sør.
- Veterinærinstituttet vil flytte til campus Ås i 2020. Veterinærinstituttet er en forvaltningsinstitusjon og et biomedisinsk forskningsinstitutt og Norges ledende fagmiljø innen biosikkerhet for fisk og landdyr.

Lokalisering av NMBUs fakulteter og administrasjon på campus Ås 2018.

2.6 Dagens bruk av bygningene

Kartet til venstre viser hvilke bygninger de ulike fakultetene benytter i dag og hvilke bygninger på campus som benyttes av andre enn fagmiljøene. Som det fremgår av kartet i pkt 2.2 har bygningene ulik teknisk standard. Leieareal omfatter kontorarbeidsplasser og forsknings- og utdanningsinfrastruktur.

NMBU har eldre bygg som i varierende grad er tilpasset moderne forskning og utdanning. Utvikling av antall studenter og ansatte skjer ikke alltid i de bygninger som har best plass. Derfor er bruk av bygningsareal og funksjonalitet ikke optimalt fordelt mellom fakultet og enheter.

En annen årsak til ulikhetene i omfang av leiearealer at det er noe areal til forsknings- og utdanningsinfrastruktur som ligger til fakultetene, og noe er lagt til NMBU sentralt. Eksempler er klinikkareal som inngår i arealet til Veterinærhøgskolen, mens Senter for husdyrforsøk og Senter for klimaregulert planteforskning ligger til universitets ledelse og administrasjon.

NMBUs enheter og fakulteter

Her følger en oversikt over fakultetene og administrasjonen, hvor vi har samlet fakta om årsverk, antall studenter og lokalisering. Mer informasjon om NMBUs enheter finnes i vedlegg 1.

Årsverk og studenter er hentet fra Database for høyere utdanning 2017.

Fakultet for biovitenskap

184 årsverk/465 studenter

Fakultetet består av to institutter; Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap og Institutt for plantevitenskap. Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap holder til i Husdyrfagbygningen fra 1966. Bygningen har betydelig behov for oppgradering. Institutt for plantevitenskap er i dag spredt over åtte lokaliteter på campus og har behov for å samles, fortrinnsvis i nærhet til Senter for klimaregulert forskning, frilandsforsøk på jord og planter og NIBIOs plantefagmiljøer på campus. Genetikerne har felles laboratorium i Husdyrfagbygningen (CIGENE). Fakultetet er en stor bruker av Senter for klimaregulert planteforskning og Senter for husdyrforsøk. Fakultetet har to forskningssentre: SFIen Foods of Norway, og Centre for Integrative Genetics, CIGENE, og flere laboratorier: Imagingsenteret, Fiskelaboratoriet, Stoffskiftelaboratoriet, Labtek, Plantecellelaboratoriet, Fruktlaboratoriet og arealer på Vollebakk.

[Les mer...](#)

Handelshøyskolen

61 årsverk/661 studenter

Handelshøyskolen har tilhold i 3. og 4. etasje i Tårnbygningen. Bygningen har i dag kontorplass til alle ansatte, midlertidig ansatte deler kontor. For undervisning har skolen tilgang til datasal, som er viktig for undervisning i dataprogrammer som ikke tilbys studenter på egne PCer. Handelshøyskolens sentrale konkurransefortrinn overfor den store gruppen handelshøyskoler i Norge er at fakultetet er lite og tett på studentene. Handelshøyskolen har noen mindre undervisningslokaler i Tårnbygningen, de store forelesningene foregår på større saler på campus. I Tårnbygningen er det også et studentområde i 5. etasje som studentene bruker mye. Handelshøyskolen har derfor i dag gode muligheter for interaksjon med studentene. Det er lite vekstmuligheter i nåværende lokaler uten større rehabiliteringer.

[Les mer...](#)

Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap

147 årsverk/529 studenter

Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap stiller store krav til areal og infrastruktur. Omfattende prosjektportefølje og tung eksperimentell virksomhet krever spesialtilpasset bygningsmasse, avansert og moderne infrastruktur, noe som videre stiller store krav til god organisering og kvalitetssikrede rutiner slik at helse, miljø og sikkerhet ivaretas. Fakultetet er lokalisert i Meieribygningen og Bioteknologibygningen. Fakultetet har utfordringer med kapasitet på laboratorier og læresaler og med å gjennomføre store emner særlig innen statistikk og kjemi.

[Les mer...](#)

Fakultet for landskap og samfunn

149 + 6 årsverk/1179 + 60 studenter (kjent vekst)

Fakultet består av fem institutter og har spesielle krav til areal og infrastruktur for utdanning i landskapsarkitektur og planlegging. Mange fagmiljøer har etter 2005 vært flyttet flere ganger rundt på campus til slik at ansatte sitter spredt i seks bygg på sentralcampus og campus nord. Lokalene er til dels midlertidige, i dårlig teknisk stand og uhen-siktsmessige. Fakultetet mangler arbeidsplasser og faglige hjem for de fleste av studentgruppene. Fakultet har umiddelbart behov for flere arbeidsplasser til ansatte og studenter, og mer og hensiktsmessig areal til undervisning. Fakultetet har ansvaret for en planteskole, et vitenskapelig arkiv for hagekunst/grønn kulturarv, et 3D-visualiseringslaboratorium, et modellverksted, datalaboratorier med spesial programvare, et atelier og mange tegnestudioer. Fakultetet har etablert et nasjonalt landskapslaboratorium.

[Les mer...](#)

Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning

177 årsverk/613 studenter

Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning holder til i Sørhellingabygget og i Jordfagbygningen (inkl. Mellombygget og Jordmottaket). Begge bygningene har spesiallaboratorier egnet for fakultetets mange spesialiserte faglige retninger. Muligheten for å flytte forskere mellom laboratorier er begrenset nettopp på grunn denne spesialiseringen (fysisk utforming: gassanlegg, avtrekk, radioaktiv skjerming etc.) og fordi det krever spesialkompetanse innen HMS (kjemikaliebehandling, stråling mv).

I løpet av 2018 vil de av fakultetets ansatte som holder til i Sagabygget måtte overflyttes til Mellombygget, og når NIBIO forventes å flytte inn i disse to byggene i 2020, vil Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltnings ansatte og studenter flytte inn i 3. etasje i Jordfagbygningen.

[Les mer...](#)

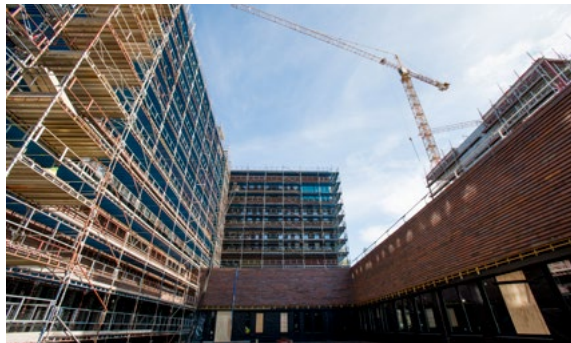

Fakultet for realfag og teknologi

132 årsverk/1087 + 325 studenter (kjent vekst)

Fakultetet holder til i TF-kvartalet (Tekniske fag) som i hovedsak er fra 1960-tallet og den nylig rehabiliterte Damgården på campus øst. Fakultetet har hatt en voldsom vekst på 2000-tallet, og det er både behov for oppgraderinger/sanering av utdaterte lokaler og for mer hensiktsmessig arealer, for å kunne gi studenter og ansatte tilfredsstillende lokaler. Fakultet har hatt en betydelig økning i antall studieplasser siden 2014 og ble tildelt 65 nye fullfinansierte studieplasser i 2017. Fakultetet mangler undervisningsareal til store grupper studenter og gode arealer til samlingsbasert lærerutdanning. I tillegg er det behov for mer og bedre laboratorier tilrettelagt for teknologiutdanning og innovasjon. Fløy 1 er under rehabilitering (ferdigstilles august 2018). Damgården ble rehabilitert i 2017.

[Les mer...](#)

Veterinærhøgskolen

389 årsverk/501 studenter

Veterinærhøgskolen skal inn i det nye bygget på campus Ås i 2020. Fakultetets institutter er i dag organisert i seksjoner. Det vil etableres en ny faglig organisering innen flyttingen til Ås, for å sikre en best mulig faglig virksomhet i det nye bygget. Det er allerede etablert samarbeid med flere forskergrupper ved Fakultet for biovitenskap, Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap og Fakultet for realfag og teknologi. Det vil særlig være potensial for synergier og økt samarbeid innen undervisning, innen flere forskningsområder, og rundt laboratorier for dyr og fisk, genomikk og bioinformattikk.

Fakultetet har en avdeling i Sandes der studenter undervises deler av året hovedsakelig innen sauesykdommer og kjøttkontroll.

[Les mer...](#)

Universitetets ledelse og administrasjon

344 årsverk

Universitetets ledelse og administrasjon er i dag spredt på mange bygninger som til dels er i dårlig teknisk stand. Mange av bygningene er bygd for andre formål og egner seg dårlig til dagens bruk. Det er et ønske at universitets ledelse og administrasjon samles på færrest mulig bygg og at ledelsen er lokalisert i representative omgivelser. Gode tjenester for ansatte og studenter krever tett samarbeid mellom ulike fagavdelinger i administrasjonen. Lokalisering og utforming av arbeidsplasser for administrasjonen må tilpasses på en slik måte at det blir lagt til rette for nye og moderne arbeidsmåter og økt samarbeid på tvers. For å redusere antall kvadratmeter leid areal bør administrasjonen flytte ut av Sagabygget. Dette betyr at vi innen 2020 må finne egnede lokaler til IT-avdelingen og Økonomiavdelingen i NMBUs øvrige eiendomsmasse. Et viktig grep er at Universitetsbiblioteket og Læringscentret på sikt kan samles i et felles senter, sentralt på campus. Eienomsavdelingen har behov for nye verksteder.

[Les mer...](#)

KAPITTEL 3

Arealnormer og dekningsgrad

Det kortsiktige målet i campusplanen om arealeffektivisering innebærer sambruk av lokaler som gir bedre areal- og infrastrukturutnyttelse. Dette kan også gi bedre økonomiske rammer som igjen kan styrke faglig og administrativt arbeid.

Effektivisering av bygningsmassen innebærer at alle bygninger skal brukes av flere og oftere. Optimalisering betyr at bygningene har en teknisk og funksjonell standard som gjør dem egnet til sitt formål. En spesiell utfordring ved campus Ås vil være å tilpasse bygninger og infrastruktur til behovet for varierte og tidsriktige læringsarenaer til en fredet bygningsmasse.

3.1 Trender innen campusplanlegging

Sentrale trender innen campusplanlegging handler om å legge til rette for fleksible og varierte arbeidsformer som støtter opp om det faglige innholdet i studiene og forskningen. Fremtidens læringsarealer skal oppmuntre til tverrfaglighet, samhandling mellom studenter og undervisningsformer som oppmuntrer studentene til å ta ansvar for egen læring.

NMBU ønsker å skape god tilgjengelig av første- linjetjenester som lærings- og skrivetjenester, bibliotek- tjenester, veilednings-, og bruker- støttetjenester, forskningsstøtte, innovasjons- og entre- prenørskapsstøtte, søknadstjenester, karrierevei- ledning, seminarer, lavterskel samhandlingsrom og studentvelferdstjenester. Så langt det er mulig bør det vurderes å samle slike tjenester langs en akse på campus. Dette bør være attraktive og fleksible lokaler som studenter og ansatte får merverdi av å benytte.

Digitalisering

Det skal være et godt samspill mellom utdanning og forskning med god bruk av utstyr og laboratorier.

Den digitale utviklingen skjer raskt og vil føre til nye og mer fleksible studietilbud. Digitalisering vil påvirke studieopplegg og studievaner. Digitalisering vil endre arbeidsprosesser og kravene til utforming av rom. Det vil bli større forventninger til fleksible læringsformer, noe undervisere må ta hensyn til når de planlegger og gjennomfører undervisning på og utenfor campus. Behovet for fysisk lagringsplass til bøker tidsskrifter og dokumenter minker, mens datalagringsbehovet øker. Dette påvirker arealplan-

NMBU satser på at flere studenter og ansatte erstatter bilen med sykkel, ved å tilby sykkelleie mellom campus og Ås stasjon.
Foto: Håkon Sparre

leggingen. En viktig side ved digitaliseringen er at utdanning i dag kan gjøres mye mer tilgjengelig for mennesker som ikke har anledning til å studere på campus.

Møteplasser

I Stortingsmelding 16 vises det til en undersøkelse fra Universitets- og bygningsstyrelsen i Danmark om at nye teknologier ikke har redusert behovet for den fysiske møteplassen. Det er måten arealene blir brukt på som har endret seg. Fokuset er flyttet fra faste plasser for studenter og ansatte til fleksible plasser som brukes på skift. En mer praksisrettet un-

dervisning kan bringe studenter ut av campus, men også omvendt ved å utvikle relasjoner til arbeidslivet inne på campusområdet.

Universell utforming skal legges til grunn i alle NMBUs byggeprosjekter. Dette innebærer at omgi- velsene utformes slik at de kan tas i bruk på samme måte av alle mennesker.

Miljø og bærekraft

I følge NMBUs miljømål skal NMBU belaste miljøet minst mulig, og miljøhensyn skal integreres i drift av virksomheten. NMBUs eiendomsutvikling og -forvaltning har som mål å være klimanøytral

innen 2030 og skape positive miljøeffekter gjennom aktiv arealforvaltning. NMBU vil i alle sine byggeprosjekter ha fokus på energibruk, materialbruk, avfallshåndtering, transport og forurensning. NMBU vil belaste miljøet minst mulig, og skal til enhver tid ha klare mål for hvordan miljøpåvirkningen skal reduseres. NMBUs miljømål omtaler viktige tiltak som vil ivaretas gjennom campusplanen som å skape miljøbevissthet blant ansatte og studenter, minimalisere forurensende utslipp til jord, vann og luft, kontinuerlig å ta i bruk de mest miljøvennlige løsningene mv.

Miljømålene forutsetter at det legges til rette for at ansatte og studenter velger miljøvennlig transport til og fra NMBU på jobb- og studiereiser. Derfor vil det være behov for at kommunen og universitetet samarbeider om et forbedret kollektivtilbud. Med fortau og sykkelveier tilrettelagt for helårsbruk vil det blir enda mer attraktivt å sykle eller gå fra Ås stasjon.

3.2 Bygningsmassens begrensninger og muligheter

En campusutvikling som skal programmeres for nybygging vil kunne organisere de ulike rommene slik at det oppnås en god nærhet mellom viktige funksjoner, og slik at bygningene kan by på stor fleksibilitet og tilpasses mange bruksområder. NMBUs campusplan skal bygge på eksisterende bygninger. Hva som er mulig å oppnå vil logisk nok ikke kunne styres i samme grad. Mange av bygningene har en infrastruktur som vil ligge fast. Målet er likevel at vi på sikt klarer å bruke og gjenbruke bygningene slik at det ikke er utformingen av undervisnings-

rommene som begrenser mulighetene til å fornye undervisningen eller hindrer oss i å utvikle nye og innovative forskningsprosjekter.

En mer arealeffektiv bruk av bygningene bør ikke bli til hinder for mer fleksibilitet og variert bruk, ei heller krav til kvalitet i forskning og undervisning. Langsiktige mål i campusplanen er å få til et mer dynamisk campus, med en kombinasjon av attraktive møtesteder og høyere tetthet av mennesker. Sentrale begrep er nærhet og interaksjon.

3.3 Rommene på campus

Campusplanen opererer med fire kategorier rom som grunnlag for å vurdere arealbruken; *kontorarbeidsplass*, *studentarbeidsplass*, *forsknings- og undervisningsinfrastruktur* og *fellesarealer*.

Kontorarbeidsplass

Fellesbetegnelsen er for alle de lokaler som inneholder en fullgod arbeidsstasjon. Det er ikke differensiert mellom forskjellige arbeidsfunksjoner. Kontorarbeidsplasser kan organiseres på ulike måter, som:

- Enekontor i lukket rom
- Delt kontor med to til tre arbeidsplasser
- Små kontorlandskap med fire til åtte kontorarbeidsplasser
- Store kontorlandskap over åtte arbeidsplasser

Arbeidsplassene kan være faste eller fleksible. Fleksible arbeidsplasser passer best for enten deltidsansatte eller for personer med ikke-stasjonære arbeidsoppgaver, eller som kun arbeider digitalt eller personer som hovedsakelig arbeider på laboratorium eller ute i felt.

Studentarbeidsplass

Studentarbeidsplasser er både faste plasser til masterstudenter og rom for gruppearbeid samt generelle, åpne lesesaler.

Forsknings- og undervisningsinfrastruktur

Kategorien dekker alle typer av laboratorier, klinikker og verksteder, både til forsknings- og undervisningslaboratorier, men også lokaler som primært er avsatt til møter og prosjektarbeid.

Undervisningsinfrastruktur dekker alle alminnelige undervisningsrom, auditorier, tegnesaler og datasaler som brukes til undervisning. For NMBU gjelder dette også utendørsanlegg som benyttes til undervisning og forskning og forsøksanlegg etc.

Fellesareal og faglige hjem

Faglige fellesarealer er bibliotek, mediatek, vitenpark, museum, etc. Sosiale fellesarealer er kantiner, kaffebar, peisestue, butikker, sport- og treningshaller, scene, festsal etc. NMBU har i tillegg store parkanlegg til rekreasjon og sosiale aktiviteter.

Fellesområder som inneholder flere funksjoner som minikjøkken, sofagrupper/loungeområder, pause-rom/kaffeområde er vanskelig å definere i en arealbruksnorm. Det er gjerne ikke et spesifikt antall plasser, bruken er ikke planlagt og aktiviteten kan være kortvarig og impulsiv. Det er slike arealer som skaper det vi forstår som «faglige hjem». Lokaliseringen av disse arealene har svært mye å si for bruken. Desto bedre tilgjengelig disse er, er det større sannsynlighet for at de blir brukt ofte og av mange.

3.4 Dekningsgrad og kapasitet

Studieinfrastruktur

Det er ca. 5300 registrerte studenter ved NMBU i 2018. I overkant av 500 av disse er registrert på campus Adamstuen, inntil Samlokaliseringsprosjektet tas i bruk og alle samles på campus Ås. Fakultetene har ulik tilgang på areal til studenter avhengig av bygninger de disponerer. Noen fakulteter har mer areal enn det reelle behovet, mens andre har for lite areal.

NMBU planlegger for vekst i antall studenter. Som det går fram av tabellen under vil et estimat på en moderat vekst ligge på ca. 1000 flere studenter i 2030. NMBUs tilslag på nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet vil være avgjørende for utviklingen av studentantallet.

Prognose for utvikling av studenter

Årstall	2018	2020	2022	2024	2030
Antall studenter underliggende vekst ¹	5300	5650	5800	5800	5800
Estimat på en moderat vekst	5300	5650	5800	6100	6250

¹ Med underliggende studentvekst forstås den videre opptrappingen av allerede tildelte studieplasser og 20 nye studieplasser veterinærmedisin fra 2019.

Veksten kan komme ulikt mellom fakultetene avhengig av tildeling av studieplasser. Styret har i sine søknader særlig lagt vekt på IKT og realfag. Det kan gi ulike bygningsmessige behov alt ettersom hvilke studieplasser som tildeles. Dette vil også utfordre

hvordan vi utvikler våre læresaler og auditorier slik at de er tilpasset ny og endret studentsammensetning.

NMBU har 875 åpne studentarbeidsplasser på campus Ås fordelt på 1879 kvadratmeter. 306 av disse er åpne lesesalsplasser, 465 grupperomplasser, 46 i faglige hjem og 58 i lokale datasaler. Dette er arealer som kommer i tillegg til de arealene fakultetene har til sine masterstudenter.

Gjennomsnittlig belegg for planlagt undervisning i tidsrommet kl. 0800 - 1600, var i 2015 på 76,1 prosent for læresaler, 80,9 prosent for auditorier og 65,4 prosent for datasaler.

Det er en arealdekning på åpne studentarealer på campus Ås på rundt 20 prosent når alle studenter regnes med. Dette er imidlertid arbeidsplasser som i hovedsak skal benyttes av studenter på lavere grader (bachelor, årstudium, år 1-3 på femårig masterprogram). Det er 2650 slike studenter på campus Ås. Åpne studentarealer for denne gruppen gir dermed en dekningsgrad på rundt 30 prosent.

Fakultetene tildeler studentarbeidsplasser til masterstudenter. De fleste fakultetene tildeler fast arbeidsplass kun til masteroppgavesemesteret, mens enkelte fakulteter har tilstrekkelig areal til å tildele faste arbeidsplasser til alle masterstudenter. Enkelte fakulteter har fleksible arbeidsplasser fremfor fast plass for hele studentgruppen. NMBU har 2023 masterstudenter på campus Ås. Det er anslått at NMBU har 920 masterplasser (nettoareal ca. 3200 kvadratmeter). Dette gir en dekningsgrad på 45 prosent.

Dagens dekning av studentarbeidsplasser er beholdt som norm. Arbeidsplasser til masterstudenter tilpasses fakultetsvis behov for slike plasser.

Undervisningsinfrastruktur omfatter studieareal som forvaltes av Studieavdelingen og arealer som fakultetene leier. NMBU har komprimerte eksamensperioder med stort behov for eksamensplasser. NMBUs læresaler, Aud Max og Studentsamfunnet benyttes til eksamen. NMBU har en kapasitet på 780 eksamensplasser. Arealkapasiteten til eksamen er sprengt, men alternativ planlegging av eksamensavviklingen eller andre former for evaluering, vil kunne redusere presset på arealene.

Det viktig å skape fellesarenaer gjennom en mest mulig kompakt campus med naturlig møteplasser på tvers av faggrenser, mellom ulike stillingskategorier og mellom studenter og ansatte. Møteplasser på tvers av (nye) faggrenser kan være viktige bidrag i arbeidet med å utvikle nye områder for utdanning og forskning.

Forskningsinfrastruktur

Arealer avsatt til felles forskningsinfrastrukturer, representerer møteplasser som benyttes til både forskning og undervisning. NMBU har noen større infrastrukturplattformer som er interessante for et større nasjonalt og internasjonalt forskningsfellesskap. Dette gjelder blant annet Matpiloten (forsøksmeieri, bryggeri), Senter for klimaregulert planteforskning, Senter for husdyrforskning, Imagingsenteret, Bioraffineringslaboratoriet, Biogasslaboratoriet, Fellesakvariet og CIGENE. Med Samlokaliseringsprosjektet vil campus Ås ha noen av verdens mest moderne og avanserte forskningsfasiliteter for veterinær- og biomedisin.

Alle fakultetene med unntak av Handelshøyskolen, har arealer til forskningsinfrastruktur. For å øke sambruken på tvers av fag og fakulteter internt på universitet, lette tilgangen til små og store infra-

strukturplattformer for eksterne brukere og samtidig frigjøre arealer, må det utvikles systemer som er brukervennlige og letter tilgjengeligheten. Slike samlokaliseringer vil også kunne gi økt samarbeid på tvers av fag og fakulteter.

Innovasjonsarealer

NMBU skal være anerkjent for sin fremragende forskning og dermed sine viktige bidrag til innovasjon og verdiskaping for en bærekraftig samfunnsutvikling. Ved å gjøre dette ønsker NMBU å skape nye muligheter for sine studenter, ansatte, eksterne samarbeidspartnere og samfunnet som helhet.

NMBU har høye ambisjoner innen innovasjon og har som ledd i dette etablert et innovasjonssenter på campus Ås. Senteret leier pr. i dag lokaler i tredje etasje i Sørhellingsa. Dersom NMBU skal kunne nå sine innovasjonsmål, er det behov for tilrettelagte arealer og møteplasser hvor studenter og forskere kobles med aktører fra offentlige virksomheter og næringsliv. Det er per i dag avsatt noen arealer til innovasjonsaktivitet, men arealer til samhandling og innovasjon for studenter og ansatte bør utvides.

Eik idéverksted på Fakultet for realfag og teknologi er et godt eksempel på hvordan arealer kan utnyttes for å skape entreprenørskapskultur, samarbeid mellom studenter og bedrifter og ikke minst hvordan studenter bidrar til økt innovasjonsfokus blant vitenskapelig ansatte. Arealer som er tilpasset ulike fags innovasjon- og entreprenørskapsarbeid er nødvendig for at NMBU skal nå sine ambisjoner på dette feltet.

Ved en utvikling av campus øst vil det å tilrettelegge for innovasjonsaktiviteter og næringsliv være sentralt.

Det bør også legges til rette for en fleksibilitet som sikrer at mindre, eksterne innovasjonsmiljøer kan lokaliseres sammen med fagmiljøene hos fakultetene.

3.5 Arealnormer og arealeffektivisering

Det er tre begreper som går igjen i campusplanen; det er arealeffektivisering, arealnormer og dekningsgrad.

Med *arealeffektivisering* menes bedre bruk av dagens arealer. Styret har vedtatt at campusplanen skal utredes med en reduksjon i arealet på 10 prosent fra 2014.

Regjeringen har bestemt at *arealnормen for kontorarbeidsplasser* i fremtidige, statlige byggeprosjekter ikke skal overstige 23 kvadratmeter bruttoareal per ansatt. Det forutsettes at Statens arealnormer for kontorarbeidsplasser skal legges til grunn, og at det tas hensyn til rommene og byggenes hensiktsmessighet (fysisk utforming, spesialareal, fellesareal osv.).

Med *dekningsgrad* menes antall kontorarbeidsplasser i forhold til antall tilsatte.

Universitetsstyret har fastsatt at følgende dekningsgrader skal gjelde for NMBU:

For kontorarbeidsplasser

Det skilles ikke mellom vitenskapelige, administrativt og teknisk ansatte med behov for kontorarbeidsplass og type kontor.

Tilsatte med høyere stillingsandel enn 80 prosent og behov for kontorarbeidsplass tildeles fast plass og har prioritet i ene- eller delt kontor.

Personer med mindre enn 80 prosent stilling og behov for kontorarbeidsplass må dele fast arbeidsplass med en eller flere tilsatte. Gruppen har prioritet på ene- og delt kontor etter tilsatte i stillingsandel fra 80 prosent og oppover.

Ansatte under 20 prosent stilling, personer som ikke trenger permanent kontorarbeidsplass og tilknyttede personer tildeles fleksibel arbeidsplass, primært i kontorlandskap. For denne gruppen er dekning av arbeidsplasser satt til 20 prosent.

For studentarbeidsplasser

30 prosent dekning av fleksible arbeidsplasser til studenter ved lavere grader, 1. året på masterprogram og 1.- 4. året på integrerte mastere. Plassene er åpne for alle og forvaltes av NMBUs studieavdeling.

Inntil 60 prosent arbeidsplasser for masterstudenter siste året, tilpasset etter muligheter og behov, leies og forvaltes av fakultetet.

Ved bruk av arealnormer og dekningsgrad, vil NMBU kunne optimalisere bruken av sine bygninger for derigjennom å oppnå arealeffektivisering.

Ved NMBU er det flere eldre bygninger med lav standard og mange fredete bygg som vil påvirke muligheten til å følge arealnormene fullt ut. Det vil ta tid før alle nødvendige tiltak kan bli gjennomført. Løsninger må derfor tilpasses bygningsmassen og arbeidets art.

Det antas at de ansatte har ulike behov knyttet til arbeidsplass avhengig av arbeidsoppgaver og stillingsandel. En implementering av arealnormer og dekningsgrad må følges opp med organisatoriske og fysiske tilpassinger.

KAPITTEL 4

Tiltak på kort sikt

2019-2023

Fagmiljøene og studentene innen plantevitenskap (Fakultetet for biovitenskap) og landskapsplanlegging (Fakultet for landskap og samfunn) er spredt på flere, til dels uhensiktsmessige bygg. Løsninger for disse skal prioriteres. Optimal sambruk av kontorarbeidsplasser, laboratorier og undervisningsrom i Samlokaliseringsprosjektet og sambruk og samlokalisering med relevante fagmiljøer fra innflytting 2020, legges til grunn. Universitetsstyrets ambisjon om 10 prosent arealreduksjon gir føringer for campusplanen når det gjelder ny arealdisponering.

4.1 Utvikling av bygningsmassen fra 2014 til 2023

Utgangspunktet for 10 prosent reduksjon av brutto bygningsmasse, er arealene som NMBU forvaltet i 2014 da Universitetsstyret gjorde sitt første vedtak om arealeffektivisering. I 2014 forvaltet NMBU 217.000 brutto kvadratmeter bygningsareal.

Arealregnskap 2014 - 2023	kvm
Revet	28 027
Kan/bør rives	6 628
Avhending (eid og leid)	53 138
Nye bygg	68 950
Resultat (arealreduksjon)	18 843
Prosentvis reduksjon	9

Utfaset/avhendet areal i perioden 2014 - 2023 er gamle Senter for husdyrforsøk, Verkstedbygningen, Adamstuen, Dal, Sagabygget og Mellombygget mm. Samtidig vil nye bygg som Samlokaliseringsprosjektet, Ås gård, verkstedbygning, tilbygg for plantefag og landskapsplanleggingsmiljøene, fjørfebygg og Search innebærer en økning. Samlet arealreduksjon tilsvarer 9 prosent.

Bildet er fra immatrikuleringen høsten 2017. Foto: Håkon Sparre

Håndtering av vekst i studenter og ansatte

Når bygningene fra 1900-1980 er totalrenovert vil vi kunne arealoptimalisere og få økt arealutnyttelse slik at det også er mulig å håndtere noe vekst. Dersom NMBU ikke får tilført midler til tilrettelegging ut over det som er beskrevet i planen,

vil det være gjennom arealeffektivisering at veksten kan håndteres. Det kan også hende at NMBU må bruke organisatoriske grep, som for eksempel økt undervisningstid og semesterorganisering for å imøtekomme vedtatt og framtidig vekst.

4.2 Bedre samlokalisering av landskapsplanleggingsmiljøene

Landskapsplanleggingsmiljøene omfatter fire institutter på Fakultet for landskap og samfunn. På kort sikt legger planen opp til at leide areal til undervisnings- og forskningsinfrastruktur erstattes med et tilbygg til KA-bygningen og opparbeidelse av undervisningslokaler i Planteskolen. Dette vil bidra til en bedre samordning av ansatte og studenter i landskapsarkitektur og -planlegging. Tilbygget er vurdert mulig å realisere innenfor en ramme på 50 millioner kroner. Samordning av plantefagmiljøet vil på noe lenger sikt fristille arealer i Tårnbygningen til Fakultet for landskap og samfunn. Dette kan bidra til redusert avstand mellom byggene som fagmiljøene er lokalisert i.

Det legges opp til arbeidsplasser og faglig hjem for studenter ved hele fakultetet i Økonomibygningen. Rehabilitering av KA-bygningen vil gi en bedre samlokalisering av ansatte som tilhører samme institutter. På kort sikt er imidlertid ikke alle landskapsplanleggingsmiljøene samordnet, og fakultetet vil være fordelt på seks bygg.

På lang sikt er en bedre samordning av hele fakultetet gitt høy prioritet. Dette kan oppnås ved en samlokalisering av fakultetet i tunbygningene og andre bygg på sentralcampus. Dette forutsetter en framtidig totalrehabilitering og arealeffektivisering av tunbygningene. Dersom det skulle duk-

ke opp andre løsninger som gir en bedre samlokalisering for Fakultet for landskap og samfunn på et tidligere tidspunkt, så skal fakultetet ha første prioritet på dette.

4.3 Bedre samlokalisering av plantefagmiljøene

Det er utarbeidet et forslag til en helhetlig, langsiktig løsning som omfatter både kontorarbeidsplassarealer, studentarealer og nye forskningsfasiliteter for Institutt for plantefag i tilknytning til Senter for klimaregulert planteforskning (SKP).

Dette kan realiseres som trinnvise løsninger. Et første trinn er realiseringen av en kontorfløy for Institutt for plantevitenskaps ansatte i tilknytning til SKP. Denne løsningen vil samlokalisere plantefagmiljøet ved deres laboratorie- og forskningsfasiliteter, innenfor rammen av 50 millioner kroner. Endelig plassering av tilbygget vil utredes i konseptutredningsfasen. Det vil være viktig å sikre at IPV og SKP sine behov ivaretas i alle faser av prosjektet, og bygningsmassen må utformes slik at det er mulig å samle infrastruktur og forskningsfasiliteter.

Realisering av et neste trinn med utvikling av forskningsinfrastruktur og studentarealer er av stor betydning for plantefagmiljøene og SKP.

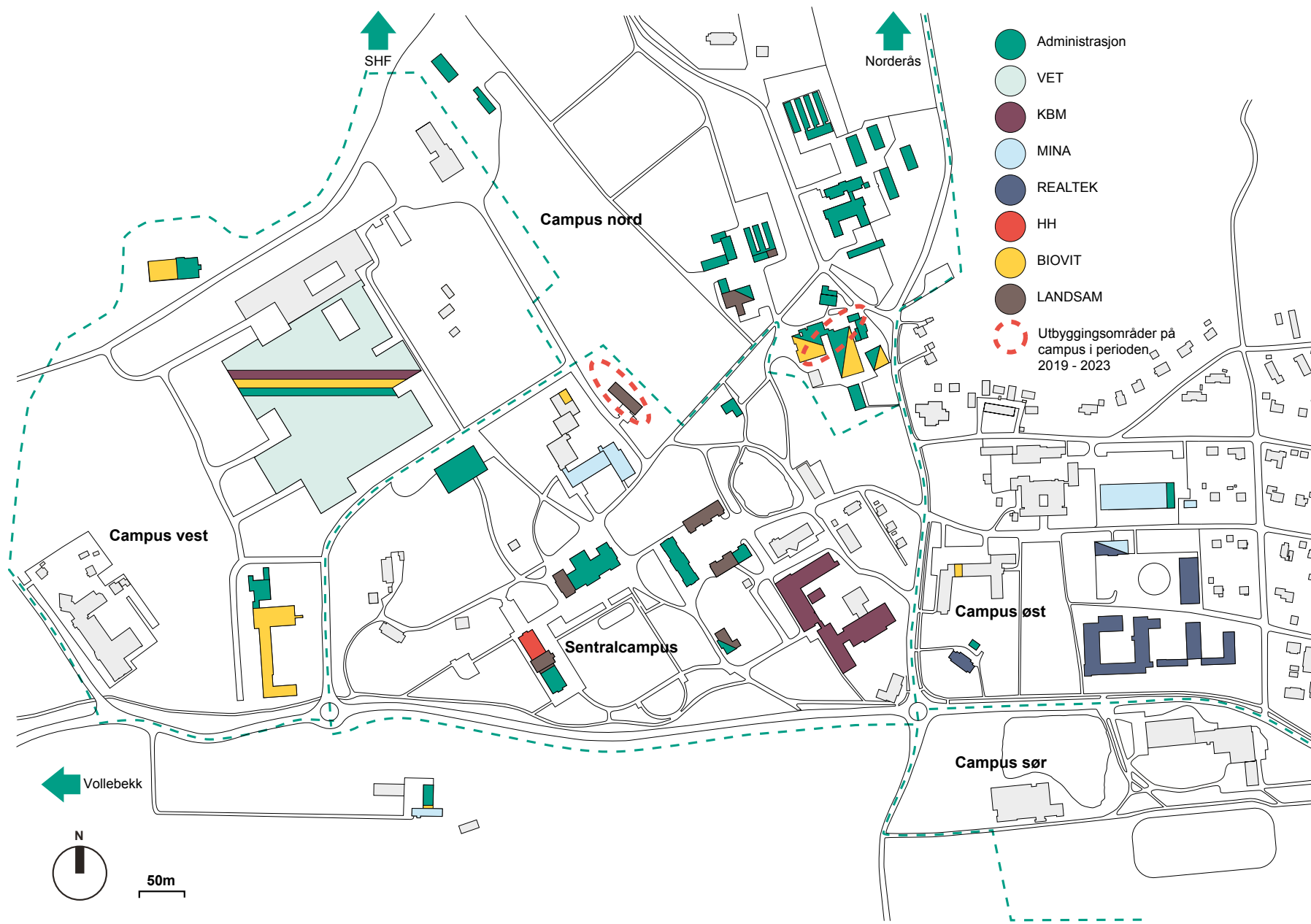
4.4 Utflytting av Saghellinga fra 2020

NIBIO ønske å overta de lokaler som NMBU leier i Sagabygget og Mellombygget fra 2020. Dette vil medføre behov for utflytting av MINA, Økonomiavdelingen, IT-avdelingen og muligens Imagingsenteret.

Ved utfasing av leide lokaler i Mellombygget i 2020 vil MINA overta 3.etasjen i Jordfagbygningen etter endt utleie til Statsbygg, og således samles i de to bygningene Jordfagbygningen og Sørhellinga.

Før ny lokalisering av Økonomiavdelingen, IT-avdelingen og Imagingsenteret kan avklares, må det være bestemt hvem som skal inn i Samlokaliseringssprosjektet og det må utredes hvor på campus det eventuelt er mulig og mest hensiktsmessig å etablere Imagingsenteret.

Servicetorget, som er en del av IT-avdelingen, har behov for nye, formålstjenlige lokaler. Dette må utredes videre og ses i sammenheng med behovet for å etablere et sentralt, felles velkomstsenter for hele campus Ås.

Lokalisering av NMBUs fakulteter og administrasjon på campus Ås 2023, som beskrevet i campusplanen.

4.5 Samlokaliseringsprosjektet

Arbeidsgruppen «Optimal utnyttelse av Samlokaliseringsprosjektet», kom i sin rapport våren 2017 til at NMBU i liten grad har muligheter til å endre funksjoner i Samlokaliseringsprosjektet, men det er mulig å samlokalisere relevante forskergrupper med tilsvarende laboratoriebehov.

Alle kontorarbeidsplasser, laboratorier og undervisningsrom i Samlokaliseringsprosjektet skal utnyttes optimalt til sambruk og samlokalisering av relevante fagmiljøer fra innflytting i 2020. Prosessen for å identifisere, beskrive og kvantifisere faglig-strategiske muligheter fortsetter uten opphold og følger fremdriften i prosjektet. Innkjøp av vitenskapelig utstyr til Samlokaliseringsprosjektet koordineres for å optimalisere synergier og sambruk.

Det er i gang en god dialog om samarbeid mellom fakultetene Veterinærhøgskolen, Fakultet for biovitenskap og Fakultet for Kjemi, bioteknologi og matvitenskap, samt Veterinærinstituttet, herunder samarbeid rundt avansert mikroskopi/imagingverktøy. Ledig laboratoriekapasitet i Samlokaliseringsprosjektet vil gjøres kjent for aktuelle samarbeidspartnere og fakulteter. Alle undervisnings- og møterom og laboratorier på NMBU, også de i Samlokaliseringsprosjektet, skal kunne reserveres og brukes etter tilgjengelighet.

Med eksisterende fiskelaboratorium på campus og de nye forsøksfasilitetene i Samlokaliseringsprosjektet vil det åpne opp nye muligheter for samarbeid og synergier innen fisk og akvakultur. Også

på andre områder ser en muligheter for nye samarbeidsflater. Det er viktig at alle forsøksdyrfasilitetene organiseres på en måte som gjør de tilgjengelige for hele universitetet.

Det er et stort potensiale for sambruk av arealer egnet for kreative møteplasser, prosjektarbeid og undervisning i Samlokaliseringsprosjektets bygninger og eksisterende bygninger på campus Ås. Det vil være viktig å ha tilgjengelige fleksible kontorplasser og laboratorieplasser for kortere og lengre prosjektsamarbeid.

Auditorier i Samlokaliseringsprosjektet vil kunne dekke behov ved større seminarer og møter. Undervisningssalene er stort sett tilpasset grupper på 90, og det begrenser mulighetene for større emner.

Varelager for laboratorieengangsutstyr er begrenset i Samlokaliseringsprosjektet, men bør kunne utnyttes slik at det betjener nærliggende deler av campus. IT-løsninger som velges til bestilling, varelagre og varslinger må koordineres og sees i sammenheng med behovene ved Fakultet for biovitenskap og Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap.

4.6 Innovasjonsarealer

Det skal tilrettelegges innovasjonsarealer og møteplasser hvor studenter og forskere kan kobles med aktører fra offentlig virksomhet og næringsliv.

Fakta

Samlokaliseringsprosjektet vil inneholde tradisjonelle undervisningsarealer, kontorer, bibliotek og kantine. I tillegg vil det romme spesialarealer som laboratorier, dyrestaller, dyrehospital og akvarier m.m. Smittevern hensyn og internt arbeidsmiljø krever avanserte tekniske installasjoner og gode bygningstekniske løsninger for å skille mellom arealer med smittefarlig materiale og øvrige arealer.

Anskaffelse av brukerutstyr gjennomføres som et eget prosjekt og innebærer innkjøp for i overkant av en milliard kroner.

Samlokaliseringsprosjektet består i av åtte sammenknyttede bygninger med til sammen 2400 rom samt fellesbygget på 2.100 kvm.

Byggeprosjektet:

- Nybygg 63.100 kvm, hvorav 48.100 kvm for NMBU
- Et nytt park- og landskapsområde på vel 150 mål
- Byggestart/ Ferdigstilling: 2013/2020
- Kostnadsramme: 7 mrd. kr, juli 2017

[Les mer...](#)

KAPITTEL 5

Campus Ås på lang sikt

2024-2040

NMBU skal skape et nasjonalt og internasjonalt kraftsenter for forskning, utdanning og innovasjon innen sine fagområder. Vi skal utvikle universitetsbyen Ås gjennom en attraktiv og bærekraftig campus, der både den estetiske og fysiske utformingene av byggene er viktige for studenter og ansattes trivsel og forutsetninger for læring.

Det langsiktige målet for campus Ås er å bygge omgivelser som skaper rammer for god faglig interaksjon, som bidrar til langsiktig, solid kunnskapsutvikling og innovasjon. Campusutviklingen skal gjøres i samarbeid med Ås kommune, og langsiktig planlegging skal gi muligheter for både vekst og stabilitet.

5.1 Fremtidens lærings- og forskningsarena

Vedtak som gjennomføres i perioden frem til 2023, vil danne grunnlaget for NMBUs videre satsning på campus, og være et viktig bidrag til utviklingen av Ås kommune og Follo-regionen. Se kapittel 6 for planlagte langsiktige tiltak på campus Ås.

Fremtidens utdannings- og forskningsarenaer skapes når det legges til rette for at ulike fag, studenter, vitenskapelig ansatte og teknisk/administrativt ansatte møtes. Det må derfor legges til rette for møteplasser som har ulik innretning, som for eksempel idéverksted, flerbruks labfasiliteter, ressurscenter med mer. Møteplassene skal fungere som katalysatorer for samarbeid, men også gi en merverdi for hver enkelt bruker. Masterstudenter og stipendiater ved universitet er ofte aktive medlemmer i forskergrupper. Godt tilrettelagte forskningsfasiliteter og samlokalisering vil bidra til at stadig flere kan samarbeide om forskning og utdanning, på tvers av grupper og disipliner.

Undervisning, forskning og innovasjon skal bli enda mer integrert med samfunns- og næringsliv. NMBU har i dag krav om og ambisjon om å bli en aktør som samarbeider mer og sømløst med samfunnsliv og næringsaktører. Dette betyr at det i framtiden trolig vil være flere personer fra våre samarbeidspartnere som har behov for å være på campus. Interaksjonen mellom student og lærer vil trolig også endres.

Andre stikkord for et fremtidsrettet universitet er tverrfaglighet, praksisnærhet, teamarbeid, virtuelle arbeidsformer og arenaer for eksperimente-

ring. Universitetene skal både ivareta de lange linjene og det store overblikket og samtidig tilpasse seg endringsprosessene. Mangfoldet av oppgaver som universitetet blir engasjert i, krever derfor både fleksibilitet i organisasjonen og bygningsmessig fleksibilitet.

5.2 Fremtidig vekst og fortetningsareal

Hensikten med campusplanen på lengre sikt blir å videreutvikle campus Ås gjennom en planmessig og langsiktig utnyttelse og bruk av arealene. Etter å gjennomført beskrevne tiltak, vil NMBU ha en eiendomsmasse som er tatt i bruk og utnyttet optimalt i forhold til byggenes beskaffenhet.

Optimal effektiv utnyttelse er ikke mulig før byggene fra 1900–1980 er totalrenovert og oppgradert til dagens tekniske og funksjonelle krav.

Det er viktig å merke seg at campus Ås er og blir en stor campus med mange bygninger og at vi derfor også må regne med at fakulteter må være lokalisert i flere bygg i framtiden. Ved videre utvikling av eksisterende og eventuell ny bygningsmasse skal det tilstrebes samling av fagmiljøer og tilrettelegging for nye teknologiske løsninger, synergi og tverrfaglighet.

Reguleringsplanen legger opp til en utvikling på campus øst, nærmest mulig Ås tettsted og stasjon, for å understøtte utviklingen av universitetsbyen Ås fram mot 2040. I gjeldende reguleringsplan er det et fortetningspotensiale som innebærer at NMBU kan fordoble eiendomsmassen på campus øst. I et langt tidsperspektiv kan dette vise seg å

bli et viktig konkurransefortrinn for NMBU. Gevinsten her vil være at NMBU kan tjene penger på eiendom, som så kan bidra til en teknisk og funksjonell oppgradering av annen bygningsmasse. I dette området vil NMBU også ha muligheten til å kunne leie lokaler i bygg som andre enn universitet har satt opp.

NMBU har noen eiendommer i boligfelt og i sentrum av Ås. Prognoser sier at innbyggerantall i Ås vil fordobles i løpet av kort tid. NMBU må bidra til at det blir en sunn og riktig fortetting i områdene, ved å forvalte egne eiendommer godt.

NMBU tar et aktivt ansvar for å legge til rette for studentboliger. Området ved Pentagon må videreutvikles og utnyttes optimalt. Studentsamskipnaden i Ås har utarbeidet en regulering med opp mot 800 nye studentboliger i Skogveien som behandles i disse dager. Det aktuelle planområdet ligger sentralt til, med gangavstand til NMBUs campusområde, Studentsamfunnet, sentrum og Ås stasjon, samt rekreasjonsområder i Åsmåsan. Området utgjør allerede i dag en del av boligtilbudet som Studentsamskipnaden i Ås tilbyr studentene.

5.3 Utviklingen av campus

I tråd med helhetsplanen for campus Ås 2010–2100 som danner grunnlaget for nåværende regulering, legges det opp til å samle NMBUs aktiviteter langs en akse fra campus sør via campus øst, sentral-campus og til campus vest, med felles møteplasser inne og ute.

Som et bærende prinsipp tilstreber vi åpenhet i alle

Meierikrysset med Meierimuseet sett fra sør.
Foto: Benjamin A. Ward

førsteetasjer langs aksene med etablering av faglige og sosial møteplasser for alle som er på NMBU. En slik langsiktig plan gir aktivitet og liv langs aksene, understøtter tverrfaglighet, og kan bidra til identitet og stolthet.

NMBU vil tenke stort og planmessig om hvordan vi kan samle miljøer som skaper innovasjon, kreativitet og grobunn for god næringsutvikling. Det handler om å koble næringsliv og entreprenører med academia. Skal universitetene lykkes, må vi klare å sette kunnskapen i bruk. Da bør en del av de aktørene som kan ta kunnskapen videre være

nær universitetet, slik at vi får denne vekselvirkningen.

Campus øst har et stort potensiale for å bli et viktig område til næringsutvikling og nye kompetansemiljøer. Den kan bli et konkret eksempel på å tenke nytt rundt hvordan det offentlige, via plan- og arealreguleringen, kan understøtte næringsutvikling gjennom etablering av «innovative økosystemer». NMBU vil i 2018 iverksette en mulighetsstudie for utvikling av campus Ås med særlig fokus på campus øst.

Kommunens betraktninger rundt campus øst

Campus øst er et viktig område i arbeidet med å koble Ås sentrum og campus bedre sammen. Det er flere virkemidler som kan bidra til å styrke denne sammenhengen. Universitetets egen virksomhet innen forskning og utdanning er naturlig nok aktuelt. Vel så viktig for Ås som universitetsby, er et særlig fokus på muligheten for kunnskapsintensiv næringsutvikling i området.

I tillegg til næringsvirksomhet er kommunen også positiv til ytterligere funksjonsblanding ved at det også kan tilrettelegges for bolig og tjenesteyting. En mulig etablering av et hotell er noe kommunen ser på som svært interessant. Kommunen ønsker å tilrettelegge for en utvikling av campus øst i tråd med disse målsettingene.

Kommuneplanen 2015-2027 har avsatt delområdet campus øst med hensynssone for omforming og fornyelse. I henhold til kommuneplanen, skal fornyelsesområdet tilstrebe utbygging i området som fører til høyere områdetetthet og større grad av flerfunksjonalitet. I gjeldende reguleringsplan gir det samlet sett anledning til å tilrettelegge for ca. 200.000 kvadratmeter bruttoareal. Kommunen ønsker å være en aktiv bidragsyter i å gjennomføre en mulighetsstudie. Dersom en mulighetsstudie avdekker behov for ny detaljregulering av området, vil kommunen prioritere en slik oppgave.

5.4 Utviklingen av Ås fram mot 2040

Hele Oslofjordregionen er i vekst. Det er kø og fulle tog og busser i én retning inn mot Oslo i rushtiden, og lavt/ujevnt utnyttet kapasitet ellers. Jevnere fordeling av arbeidsplasser, som gir mye pendling, gjør at transportkapasiteten kan utnyttes bedre. For å øke trafikken motstrøms er det i Regional plan for areal- og transport i Oslo og Akershus, utpekt seks regionale byer som bør ta hoveddelen av arbeidsplassveksten. Ås er en av disse, og her bør det tilrettelegges for arbeidsplassintensive virksomheter.

Kunnskapsintensive bedrifter flytter ofte i retning av høy kompetansetetthet i befolkningen og til fagmiljøer innenfor sine felt. I tillegg er slike bedrifter opptatt av god kommunikasjon, attraktive bomiljøer og tjenester for sine ansatte og tilgjengelighet til urbane kvaliteter. Arbeidet med sentrumsplanen skal legge til rette for næringsrealer, attraktive bomiljøer, gode kollektivforbindelser i regionen og nye møteplasser.

Bor og jobber det flere innenfor et område, gir det grunnlag for å utvikle et bedre transporttilbud for gående, syklende og kollektivreisende. Fortetting kan bidra til at gjennomsnittlig reiselengde med

bil reduseres, fordi det blir kortere reiseavstand mellom målepunkter.

NMBU er Ås kommunes største arbeidsplass og grunneier for et vesentlig potensielt areal for tettstedvekst. NMBU må derfor samarbeide tett med Ås kommune om utviklingen av nye boligområder, offentlig service, skoler, osv.

Fram mot 2040 forventer Statistisk sentralbyrå en befolkningsvekst på 37 prosent i Akershus. For Ås innebærer prognosene mer enn 14 000 flere innbyggere i 2040. En slik vekst og utvikling vil ikke kunne skje uten deltakelse fra ulike kunnskapsmiljøer, eiendomsutviklere og entreprenører. Universitetet er selv leverandør av by- og regionplanleggere, landskapsarkitekter, sivilingeniører, osv. med betydelig fagkompetanse rundt slik arealbruksutvikling.

Det kulturhistoriske fredete anlegget av bygninger og park danner grunnlaget for campus Ås sin identitet, gjennom aktiv bruk av bygninger og utearealer som arenaer for fremtidsrettet læring og forskningsvirksomhet. På lang sikt vil deler av campus kunne fortettes funksjonelt og fysisk ved en ytterligere integrering av forskningsinstitusjo-

ner, næringsaktører og lokalsamfunn på campus, og vekst i studenter og ansatte.

Campus Ås er et særpreget sted med god plass og NMBU er et ambisiøst og lite universitet. Denne kombinasjonen gir oss en unik mulighet. Den kan gjøre NMBU til en enda mer genuin arena for fremragende forskning og undervisning. Og, ikke minst, en attraktiv arbeidsplass og studiested for ansatte og studenter i universitetsbyen Ås.

KAPITTEL 6

Gjennomføring av campusplanen

NMBU har høye ambisjoner for utvikling av campus Ås. For å gjennomføre campusplanen kreves blant annet tilgang på kapital, kreativitet i finansieringsløsninger, evne til prioriteringer og god prosjektstyring.

Foto: Håkon Sparre

6.1 Konsekvenser og risiko

Overordnede risikoer er i første rekke knyttet til den finansielle situasjonen. Gjennomføring av campusplanen etter 2023 betinger at NMBU kan allokere tilstrekkelige midler, samt få tilslag på midler fra eksterne finansieringskilder, til nybygging, oppgradering og vedlikehold av bygninger og arealer. Risikoen knyttet til det å få stilt nok budsjettmidler til disposisjon for å gjennomføre campusplanen er den altoverskyggende risikoen, spesielt på lengre sikt. NMBU vil møte denne risikoen ved å fortsette opptrappingsplanen for vedlikeholdsavsetninger, styrt overdisponering av budsjettet, samt aktivt søke eksterne finansieringskilder, primært Kunnskapsdepartementet. Den finansielle risikoen kan forsterkes, eventuelt reduseres, som følge av utviklingen i andre risikoer. Eksempelvis kan et fall i primærproduksjonen, som følge av opplevd dårlig arbeidsmiljø, føre til inntektstap, noe som forsterker den finansielle risiko.

6.2 Investeringer og finansiering

I perioden 2018 - 2023 vil NMBU investere ca. 650 mill. kroner i utvikling, oppgradering og vedlikehold av bygninger og areal. Hoveddelen av dette, 87 prosent finansieres innenfor den ordinære tildelingen fra Kunnskapsdepartementet. 10 prosent finansieres gjennom styrt overdisponering av budsjettet.

NMBU søker aktivt midler til finansiering av pri-

oriterte investeringer. Gitt at NMBU får tilslag på søknad om øremerkede investerings- og oppgraderingsmidler fra Kunnskapsdepartementet, vil rehabilitering av tunbygningene, inkludert Meierimuseet og Fruktkonserveringen, være prosjektet som er prioritert høyest. Dette legger til rette for den endelige løsningen for Landsam som gis prioritet med tanke på samlokalisering i tunbygningene.

NMBU vil realisere sitt verdipotensial som eier av grunn og bygninger gjennom å:

- Igangsette samarbeid med eiendomsutviklere om utvikling av campus for å tilrettelegge for etablering av nærings- og innovasjonsvirksomhet, boliger og servicefasiliteter på campus og herigjennom få inntekt fra festetomter mv.
- Feste bort eiendom på campus og selge eiendom utenfor campus (bygninger og tomtegrunn).
- Leie ut ledige lokaler til eksterne virksomheter.

Ved den årlige rullering av campusplanens 4-årige investeringsplan besluttet de endelige investeringene med tilhørende finansiering.

Investeringer 2024-2040

For perioden etter 2023 er følgende større rehabiliterings- og oppgraderingsprosjekter prioritert:

- Totalrehabilitering av tunbygningene, Meierimuseet og Fruktkonserveringen (dersom ikke tilslag på øremerkede investerings- og oppgraderingsmidler fra Kunnskapsdepartementet i perioden 2019-23).

- Oppgradering av areal for forskningsfasiliteter for planteforskning og tilhørende studentarealer. Dette legger til rette for den endelige løsningen for Biovit.
- Oppgradering av Tårnbygningen.
- Innovasjonsfasiliteter på campus Ås.
- Totalrehabilitering av Meieribygnningen.
- Ombygging av Varmesentralen til studiearealer.
- Sanering/erstatning Fløy 2 - 5 inkludert øvingsfløy i TF-kvartalet.

I tillegg kommer større investeringer i utbedring av park og uteanlegg.

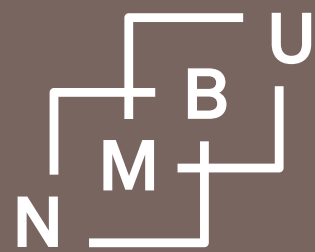
6.3 Utredninger

Campusplanen avdekker behov som må utredes nærmere. Innspillene fra disse utredningene vil tas opp i den årlige gjennomgangen av investeringsplanen til campusplanen. NMBU vil utrede følgende områder, og se disse i sammenheng for å optimalisere bruken/utnyttelsen.

- Mulighetsstudie for utvikling av campus øst.
- Optimal bruk av Samlokaliseringsprosjektet (følger utviklingen av Samlokaliseringsprosjektet)
- Utvikling av student- og undervisningsareal for moderne undervisningsformer og fleksibel effektiv bruk. Herunder akademisk ressursen-

ter med bibliotek, dokumentforvaltning og læringssenter.

- Fellesarealer. En levende campus, kantiner, vrangleareal og andre servicefunksjoner inklusiv velkomstsenter for hele campus Ås.
- Forskningsinfrastruktur. Utvikle effektiv organisering og reservasjonssystemer for forskningsinfrastruktur.

NMBU

Enheter 2018
vedlegg 1

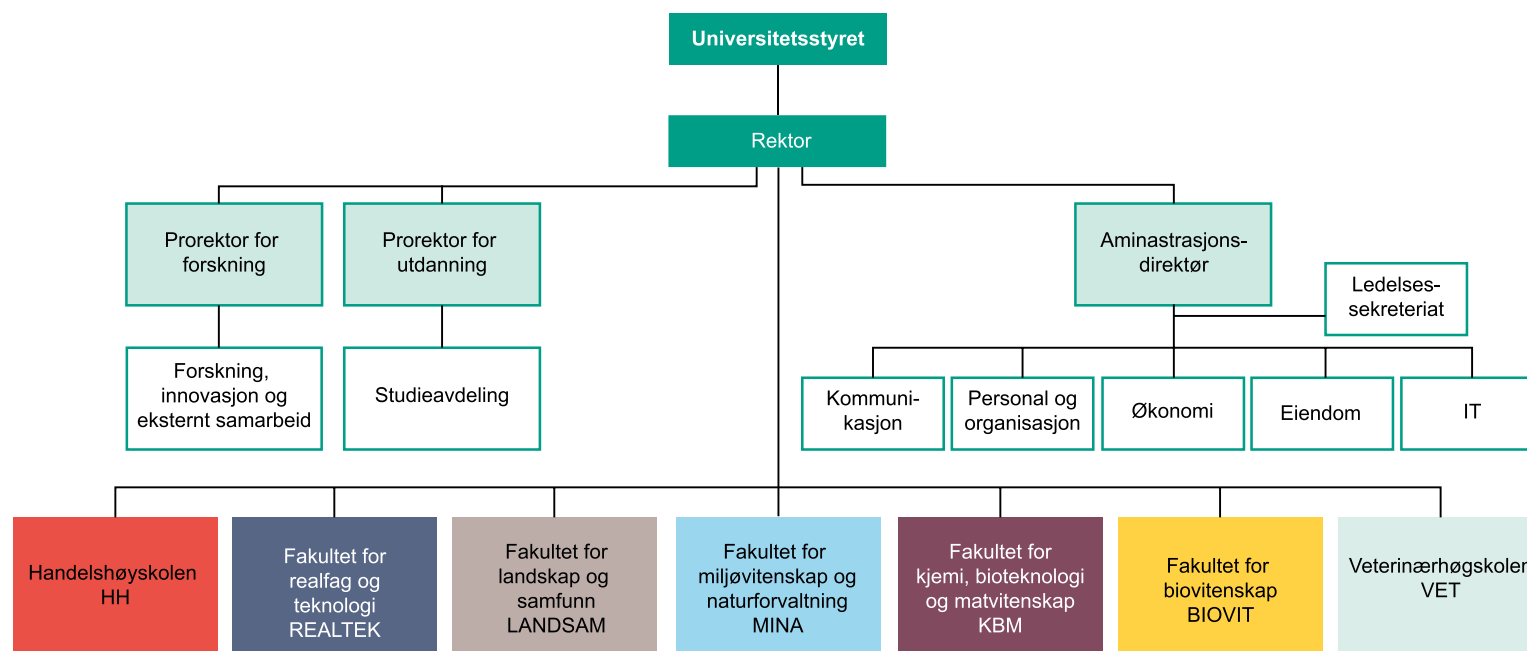

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

NMBUs fakulteter og enheter

NMBU har syv fakulteter. Denne presentasjon av fakultetene og administrasjonen, som er vedlagt campusplanen, viser fagmiljøenes tilstedeværelse på campus med en beskrivelse av fakultetets virke, forskningsfokus, studietilbud og lokalisering. Videre presenteres universitetsadministrasjonens virke og enheter i korte trekk.

NMBUs organisasjonskart

Lokalisering av NMBUs fakulteter og administrasjon på campus Ås 2018.

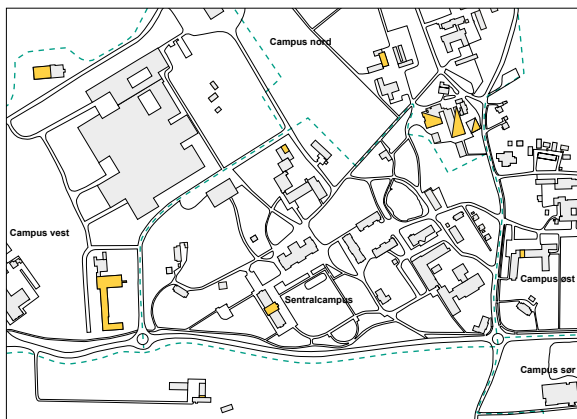
Foto: Lillian Andersen

Foto: Håkon Sparre

Foto: Håkon Sparre

Fakultet for biovitenskap

184 årsverk/465 studenter (DBH 2017)

Fakultet for biovitenskap (BIOVIT) skal bidra til å sikre fremtidens mat- og bioproduksjon ved bærekraftig produksjon og bruk av planter, husdyr og fisk gjennom både grunnleggende og anvendt forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

Fakultetets fagområder og studietilbud

Sentrale fagområder innen husdyr og fisk er avl, kvantitativ og molekylærgenetikk, genombiologi, bioinformatikk, dyras ernæring, etologi og husdyrmiljø, dyrevelferd, fôrproduksjon, fôrteknologi, produktkvalitet på mat, og klimagasser fra husdyrbruk. Sentralt innen planteområdet er produksjon og bruk av planter til mat, fôr, pryd og rekreasjon, og den grunnleggende forståelsen av plantenes funksjon og potensiale for foredling og tilpasning til miljø og klima. Viktige områder er biologi, fysiologi, genetik, genomikk og agroøkologi.

Fakultetet tilbyr tre bachelorprogram og åtte to-årige masterprogram innen fakultetets kjerneområder.

Fakultetets organisering

Fakultetet har to institutter; Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap (IHA), Institutt for plantevitenskap (IPV), og er vertskap for 'Foods of Norway'- et senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI). CIGENE - Center for integrated genetics er et annet viktig senter i fakultetet. I tillegg har fakultetet flere laboratorier; Imagingsenteret, Fiskelaboratoriet, Stoffskiftelaboratoriet, LabTek, Plantecellelaboratoriet samt demonstrasjonsarealer på Vollebekk.

Fakultetet er organisert i ni faggrupper; genombiologi, avl og kvantitativ genetik, ernæring, etologi og husdyrmiljø, agroøkologi, genetik og planteforedling, matplanter, plantebiologi og -bioteknologi, og plantevern.

Fakultetets lokalisering

IHA holder til i Husdyrfagbygningen fra 1966. Bygningen har betydelig behov for oppgradering for å møte økt krav og etterspørsel til forskning, undervisning og innovasjon. IPV er i dag spredt over åtte lokaliteter på campus og har behov for å samles, fortrinnsvis i rimelig nærhet til Senter for klimaregulert planteforskning (SKP) og NIBIOs plantefagmiljøer på campus. Genetikerne fra IHA og IPV har felles laboratorium i Husdyrfagbygningen (CIGENE). Instituttene har ulike behov for laboratoriefasiliteter utover fakultetets egne laboratorier. IPV er en stor bruker av SKP, mens IHA er en stor bruker av Senter for husdyrforsøk (SHF). Vi ser for oss et økende grad av samarbeid med veterinærmiljøet når de er på plass i Samlokaliseringsprosjektet. Det vil være synergier og potensiale for økt samarbeid innen undervisning, flere forskningsområder, og rundt laboratorier knyttet til dyr- og fisk, genomikk og bioinformatikk.

Tilbake

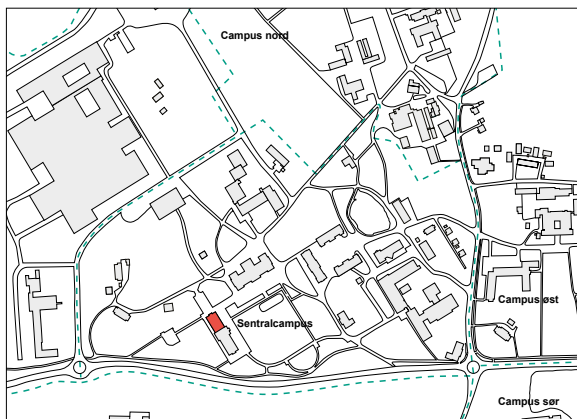
Foto: Gisle Bjørneby

Foto: Benjamin A. Ward

Foto: Lillian Andersen

Handelshøyskolen

61 årsverk/661 studenter (DBH 2017)

Handelshøyskolen (HH) er NMBUs fagmiljø i bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, ledelse, entreprenørskap og innovasjon og filosofi og vitenskapsteori.

Fakultets fagområder og studietilbud

Handelshøyskolen utdanner siviløkonomer, samfunnsøkonomer og kandidater i entreprenørskap og innovasjon. Den tilbyr også utdanning i filosofi og vitenskapsteori, samt økonomi og ledelsesfag til alle studenter ved NMBU.

Fakultetet tilbyr to bachelorprogrammer og tre to-årige masterprogrammer.

Fakultetets organisering

Handelshøyskolen har seks forskningssentre:

- CauseHealth
- Centre for Land Tenure Studies
- Climate, resources, energy and environment (KREM)
- Norwegian Center for Commodity market Analysis
- Strategy, organization and leadership (SOL)
- Senter for skatteøkonomi

Fakultetets lokalisering

Handelshøyskolen har tilhold i 3. og 4. etasje i Tårnbygningen. Fakultetbygningen har i dag kontorplass til alle ansatte, midlertidig ansatte deler kontor. For undervisning har skolen tilgang til datasal, som er viktig for undervisning i dataprogrammer som ikke tilbys studenter på egne PCer. Handelshøyskolens sentrale konkurransefortrinn overfor den store gruppen handelshøyskoler i Norge er at skolen er liten og det er tett dialog mellom ansatte og studentene. HH har noen mindre undervisningslokaler i Tårnbygningen. De store forelesningene foregår på større saler på campus. I Tårnbygningen er det også et studentområde i 5. etasje som studentene bruker mye. Ansatte ved Handelshøyskolen har derfor i dag gode muligheter for interaksjon med studentene. Fakultetet har lite vekstmuligheter i nåværende lokaler, men det fungerer godt med vår nåværende stab.

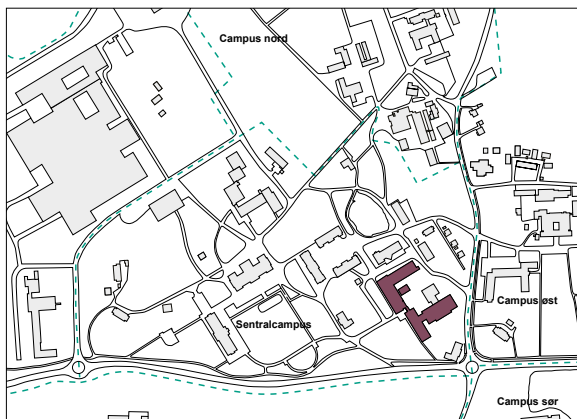
Foto: Håkon Sparre

Foto: Benjamin A. Ward

Foto: Håkon Sparre

Fakultetet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap

147 årsverk/529 studenter (DBH 2017)

Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap (KBM) er et naturvitenskapelig fakultet, med omfattende undervisnings-, forsknings-, formidlings- og oppdragsvirksomhet.

Fakultetets fagområder og studietilbud

Fakultetet har forskningsgrupper innen kjemi, biokjemi, enzymologi, mikrobiologi og mikrobiell genteknologi, bioinformatikk og analysemetodikk, ernæring og helse, næringsmiddelteknologi og -kvalitet.

Fakultetet tilbyr utdanning innen kjemi, bioinformatikk, anvendt statistikk, matvitenskap og bioteknologi gjennom tre bachelorprogram, fire to-årige masterprogram, ett femårig masterprogram og ett ph.d.-program. Siden Fakultetet har ansvar for utdanning innenfor flere grunnleggende fag, som kjemi, statistikk, biokjemi, mikrobiologi og molekylær biologi, deltar en stor del av NMBUs studenter på emner som fakultet har ansvar for.

Fakultetets organisering

Masterstudenter og stipendiater ved Fakultetet er aktive medlemmer i forskergruppene. Flat organisasjonsstruktur og samlokalisering bidrar til at gruppene lett samarbeider om forskning og utdanning på tvers av grupper og disipliner. Fakultetet har en sterk kultur for forskning og deltar i mange nasjonale og internasjonale forskningsprosjekter. Fakultet er en sentral partner i to av NMBUs sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), Foods of Norway og Bio4Fuels, og har NMBUs første og eneste European Research Council (ERC)-stipendiat.

Ved Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap finnes nyetablerte anlegg for forskningsinfrastruktur,

med store eksterne brukergrupper: Pilotanlegg for matforskning, bioraffinerilaboratorium og proteomikkplattform. Det er betegnende for fakultetets tverrfaglige, avanserte og godt sammensveisede profil at stadig flere grupper og prosjekter bruker anleggene. To av anleggene har finansiering fra NFRs infrastruktur-satsing og er nøkkelenheter for gjennomføring av for eksempel Foods of Norway og Bio4Fuels. Fakultetet har også gjennom NMBUs Matsatsing etablert et eget dyrelaboratorium, som benyttes av flere fakulteter.

Fakultetets lokalisering

Virksomheten ved Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap stiller store krav til areal og infrastruktur: Omfattende prosjektportefølje og tung eksperimentell virksomhet krever spesialtilpasset bygningsmasse, avansert og moderne infrastruktur, noe som videre stiller store krav til god organisering og kvalitetssikrede rutiner slik at helse, miljø og sikkerhet ivaretas. Fakultetet er samlokalisert i Meieribygningen og Bioteknologibygningen. Fakultetet har utfordringer med kapasitet på laboratorier og læresaler og med å gjennomføre store emner særlig innen statistikk og kjemi. Innen utdanning samarbeider vi blant annet med Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning om kjemi og med Fakultet for realfag og teknologi og Fakultet for biovitenskap om matvitenskap.

Foto: Benjamin A. Ward

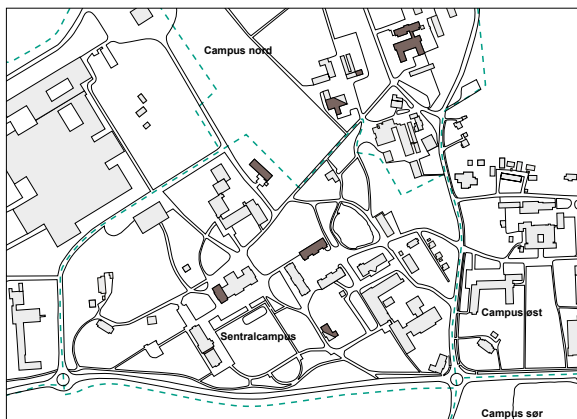
Foto: Lillian Andersen

Foto: Lillian Andersen

Foto: Håkon Sparre

Fakultet for landskap og samfunn

149+6 årsverk/1179+60 studenter (DBH 2017 + kjent vekst)

Fakultet for landskap og samfunn (LANDSAM) er et tverrfaglig fakultet. Vi har sterke nasjonale og internasjonale fagmiljøer som arbeider med lokale og globale problemstillinger, og er fakultetet med flest studenter.

Fakultetets fagområder og studietilbud

Fakultet har en unik tverrfaglig profil som bygger naturvitenskap, samfunnsvitenskap, humaniora og teknologi sammen. Fakultetet består av disiplinære fag og profesjonsfag knyttet til areal, landskap, miljø, helse, klima og, landbruk og mat.

Vi har to bachelorprogram, tre femårige masterprogram, fem toårige masterprogram og to ph.d. -program. Fakultetet har også en rekke etter- og videreutdanningstilbud og etablerer et nytt studieprogram i internasjonal landskapsarkitektur i 2019. Det er stor søkning til programmene, og god etterspørsel etter våre kandidater. Fakultetet har etablert en forskerskole som ramme for forskerutdanningen.

Fakultetets organisering

Fakultetet består av fem institutter: by- og regionplanlegging, eiendom og juss, folkehelsevitenskap, internasjonale miljø- og utviklingsstudier og landskapsarkitektur, og en fakultetsadministrasjon. Eiendom ved fakultetet er et av NMBUs eldste fagfelt, mens folkehelse er et av NMBUs nyeste fagsatsinger. Noragric er universitetets mest internasjonale fagmiljø. I 2017 markerte planlegging 50 år, og i 2019 markeres landskaparkitektur 100 år.

Fakultetet har flere prestisjeprosjekter fra blant annet Horisont 2020, Erasmus+ og Norges forskningsråd. Tre ansatte er med i NMBUs talentprogram og fakultetet er tildelt en toppforsker i bærekraftig byutvikling. Det er også to sentre ved fakultetet: Centre for Land Tenure Studies og Centre for Landscape Democracy.

Fakultetet har samarbeidsavtaler med blant annet

Norad, Statens veivesen, Oslo kommune, Domstoladministrasjonen og universiteter i sør. Videre har fakultetet ansvaret for en planteskole, et vitenskapelig arkiv for hagekunst/grønn kulturarv, et 3D-visualiseringslaboratorium, et modellverksted, datalaboratorier med spesial programvare, et atelier og mange tegnestudioer. Fakultetet har nylig etablert et nasjonalt landskapslaboratorium.

Fakultetets lokalisering

Fakultetet sitter i dag svært spredt og til dels i midlertidige og uhensiktsmessige lokaler som følge av flere flyttinger på campus etter 2005. Ansatte og studenter sitter i åtte bygg (Ormen lange, Akropolis, Planteskolen, KA, Tivoli, Parkgården, Urbygningen og Tårnbygningen). Det er lang avstand mellom byggene og ansatte ved samme institutter er spredt i flere bygg. Som følge av vekst i ansatte og studenter er det også for få arbeidsplasser til ansatte. Studentene mangler arbeidsplasser og faglige hjem.

Fakultetet har stort behov for spesialarealer til forskning- og utdanningsinfrastruktur. I dag er disse uhensiktsmessige og for små. Det ble på et tidspunkt etablert midlertidig bygg for utdanningsinfrastruktur, og etter mange år holder de ikke tilstrekkelig standard eller størrelse. Fakultetet ønsker en best mulig samordning av ansatte, og at undervisningsfasiliteter er nær ansatte. Som et fakultet med ansvar for estiske fag og arkitektur, er fysiske omgivelser ekstra viktig.

Landsam er tildelt nye arbeidsplasser og vil øke i antall ansatte og studenter frem mot 2023.

Tilbake

Foto: NMBU fotoarkiv

Foto: Håkon Sparre

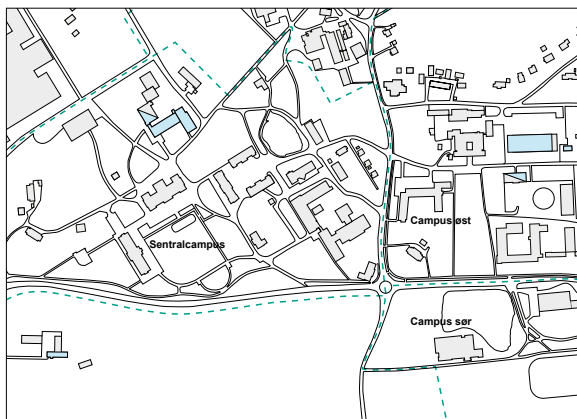
Foto: Håkon Sparre

Foto: Lillian Andersen

Foto: Håkon Sparre

Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning

177 årsverk/613 studenter (DBH 2017)

Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning (MINA) jobber med natur og miljø, bærekraftig bruk av naturressurser og biologiske og geologiske prosesser.

Fakultetets fagområder og studietilbud

Fakultetet har to forskningssentre: ett for fremragende forskning (SFF CERAD) og ett for miljøvennlig energi (FME BIO4FUELS), og driver forskning og undervisning innenfor adferdsøkologi, biodiversitet, evolusjonsgenetikk, bevaringsbiologi, bioøkonomi, fornybar energi, geologi, hydrologi, jordfag (bio-geokjemi og planteernæring), kjemi, konsekvenser av arealbruk og habitatendringer, limnologi, naturbasert reiseliv, naturforvaltning, populasjons- og samfunnsøkologi, radioøkologi, ressurskartlegging, skog-, vilt og fiskeforvaltning, skogskjøtsel, treteknologi, zoologi, økofysiologi, økologi og økotoksikologi.

Fakultetet tilbyr fire tre årige bachelorprogram og syv to årige masterprogram.

Fakultetets organisering

Fakultetet består av fire faglige seksjoner, en teknisk seksjon, samt fakultetsadministrasjonen:

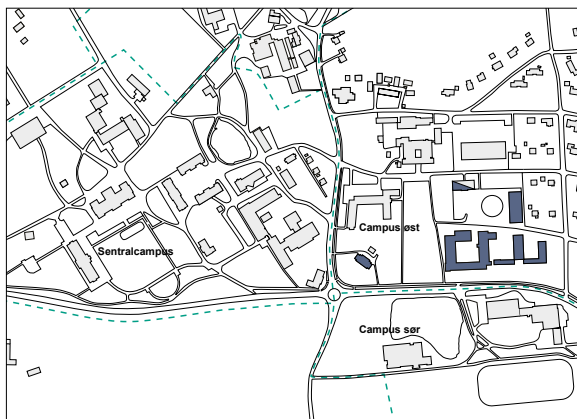
- Jord- og vannfag
- Miljøkjemi
- Fornybar energi og skogvitenskap
- Økologi og naturforvaltning

Fakultetets lokalisering

Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning holder til i Sørhellingabygget og i Jordfagbygningen (inkl. Mellombygget og Jordmottaket). Begge bygningene har spesiallaboratorier egnet for fakultetets mange spesialiserte faglige retninger. Muligheten for å flytte forskere mellom laboratorier er begrenset nettopp på grunn denne spesialiseringen (fysisk utforming: gassanlegg, avtrekk, radioaktiv skjerming etc.) og fordi det krever spesialkompetanse innen HMS (kjemikaliebehandling, stråling mv). Sørhellinga har egen kantine og bibliotek, og Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning tilbyr her ansatte og studenter et «faglig hjem» og sosiale møteplasser. Det finnes ikke en tilsvarende kantine i Jordfagbygningen, men et spiserom med visse fasiliteter, som benyttes av både ansatte og studenter.

I løpet av 2018 vil de av fakultetets ansatte som holder til i Sagabygget måtte overflyttes til Mellombygget, og når NIBIO forventes å flytte inn i disse to byggene vil en stor andel av Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltnings ansatte og studenter måtte finne nye arbeids- og studieplasser. Fakultetet ser fram til å kunne samles i kun to bygg ved å ta i bruk tredje etasje i Jordfagbygningen.

Fakultet for realfag og teknologi

132 årsverk/1087+ 325 studenter (DBH 2017 + kjent vekst)

Forskningsmiljøet ved Fakultet for realfag og teknologi (REALTEK) jobber med teknologi for verdiskapning i samfunnet. Vi utdanner sivilingeniører og lektorer i realfag og tilbyr praktisk pedagogisk utdanning (PPU). Fakultetet er ansvarlig for emner i matematikk, informatikk og fysikk ved NMBU. Vi forsker på løsninger som skal bidra til det grønne skiftet innen industri, forvaltning og utdanning.

Fakultetets fagområder og studietilbud

Forskerne på fakultetet utvikler teknologiske løsninger på nasjonale og globale miljø- og ressursutfordringer. Forskningen er fordelt på seks områder; ingeniørvitenskap for miljøvennlig fremtid, sikker, ren og effektiv energiforsyning, verdiskapning fra bioressurser, miljøovervåking og modellering av teknologiske og biologiske systemer, klimaendringer: årsaker, konsekvenser og tilpasning, forskning på utdanning for bærekraftig utvikling.

Fakultetet tilbyr to tre-årig bachelorstudier, syv fem-årig masterprogrammer og ett to-årig masterprogram samt praktisk pedagogisk utdanning på heltid eller deltid.

Fakultetets organisering

Fakultetet består av følgende seks seksjoner, samt fakultetsadministrasjonen:

- Anvendte matematiske fag
- Bygg og miljø
- Geomatikk
- Læring- og lærerutdanning
- Maskin
- Realfag

Fakultetet lokalisering

Fakultetet holder til i TF-kvartalet (Tekniske fag) som i hovedsak er fra 1960-tallet og nylig rehabiliterte Damgården, på campus øst. Fakultetet har hatt en voldsom vekst på 2000-tallet, og det er både behov for oppgraderinger/sanering av utdaterte lokaler og for mer hensiktsmessig arealer, for å kunne gi studenter og ansatte tilfredsstillende lokaler. Fakultet ble tildelt 65 nye studieplasser, noe som gir ca. 300-400 nye studenter om fire år. Fakultetet mangler undervisningsareal til store grupper studenter og gode arealer til samlingsbasert lærerutdanning (Flatt rom med tilhørende grupperom). I tillegg er det behov for mer og bedre laboratorier tilrettelagt for teknologiutdanning og innovasjon. Fløy 1 er under rehabilitering (ferdigstilles august 2018). Damgården ble rehabilitert i 2017.

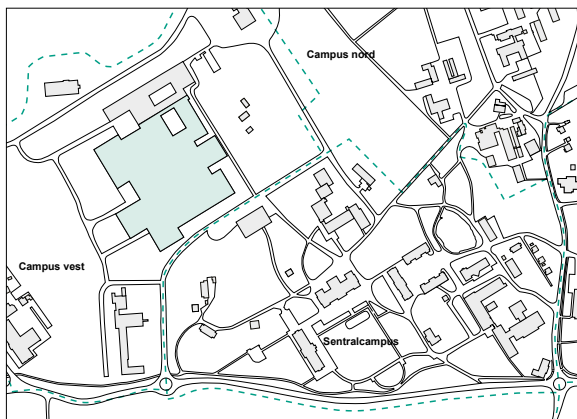
Foto: Gisle Bjørneby

Foto: Håkon Sparre

Foto: Gisle Bjørneby

Veterinærhøgskolen

389 årsverk/501 studenter (DBH 2017)

Veterinærhøgskolen (VET) utdanner veterinærer og dyrepleiere og har omfattende forsknings-, oppdrags- og etterutdanningsvirksomhet. I dag er Veterinærhøgskolen lokalisert i lokaler fra 1935 på Adamstuen i Oslo, men skal fra august 2020 flyttes til nye tidsriktige lokaler i det nye Veterinærbygget på campus Ås.

Fakultetets fagområder og studietilbud

Fakultetet har ansvar for den eneste veterinærutdannelsen i Norge, et profesjonsstudium på 5,5 – 6 år, og utdanner dyrepleiere i et tre årig bachelorstudium. Begge disse studiene har internasjonal akkreditering. Veterinærhøgskolen har ph.d. programmet Veterinærvitenskap.

Det undervises i veterinærmedisinske basalfag, dyrehelse og dyrevelferd, mattrygghet og veterinær samfunnsmedisin som tar for seg alle sider ved smitte fra dyr til mennesker, patologi, akvamedisin og kliniske fag. Vi har klinikker for produksjonsdyr men driver også ambulatorisk veterinærpraksis ute i besetninger i forbindelse med undervisningen. Ved Sports- og familiedyrmedisin foregår undervisningen ved universitetsdyresykehuset som har døgnkontinuerlig drift og også tjener som et viktig tilbud til våre kunder.

Veterinærhøgskolen har mange forskergrupper med utstrakt nasjonalt og internasjonalt samarbeid. Mye av aktivitetene er knyttet til akvakultur innen veterinærmedisinske basalfag, smittsomme sykdommer og vaksineutvikling, samt ernæring og fiskehelse. Det foregår forskning innen mikrobiologi, parasittologi, toksikologi, dyrevelferd, helseovervåking og bigdata, og fakultetet deltar også i NMBUs prestisjetunge forskningssentre CERAD og Foods of Norway. Innen komparativ medisin har fakultetet god kompetanse innen luftveis- og skjelettlidelser, reproduksjon og billediagnostikk.

Fakultetets organisering

Fakultetet er organisert med en sentral administrasjonssenhed og fire institutter; Institutt for basalfag og akvamedisin, Institutt for mattrygghet og infeksjonsbiologi, Institutt for produksjonsdyrmedisin og Institutt for sports- og familiedyrmedisin.

Fakultetets lokalisering

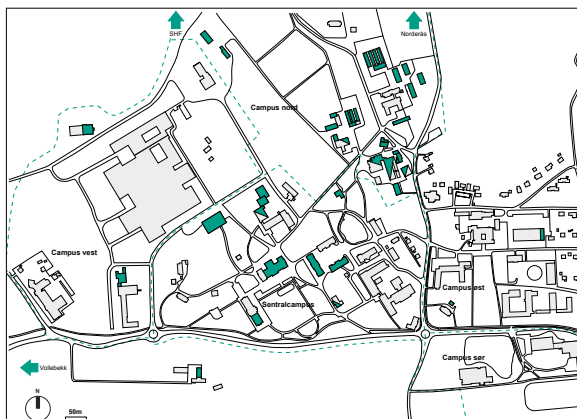
Fakultetet har en avdeling i Sandes der studenter undervises deler av året hovedsakelig innen sauesykdommer og kjøttkontroll. På Høylandet i Sandnes er det biomedisinske oppdragssenteret Search under etablering. Dette er et samarbeid med bl.a. Universitetet i Stavanger og Stavanger universitetssykehus.

Fakultetets institutter er organisert i seksjoner. Det vil etableres en ny faglig organisering innen flyttingen til Ås, for å sikre en best mulig faglig virksomhet i det nye bygget.

Det er allerede etablert samarbeid med flere forskergrupper ved Fakultet for biovitenskap, Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap og Fakultet for realfag og teknologi, og det ventes at dette øker frem mot og etter flyttingen til campus Ås. Det vil særlig være potensial for synergier og økt samarbeid innen undervisning, innen flere forskningsområder, og rundt laboratorier knyttet til dyr og fisk, genomikk og bioinformatikk.

Foto: Gisle Bjørneby

Universitets ledelse og administrasjonen

344 årsverk (DBH 2017)

Sammen med ledelsen legger universitetsadministrasjonen (UA) til rette for en kjernevirksomhet som bidrar til at NMBU når sine mål, og til at universitetet skal være en attraktiv studie- og arbeidsplass.

Universitetsadministrasjonens virksomhet

Universitetsadministrasjonen yter støtte- og fellestjenester på virksomhetsnivå slik at rektor på best mulig måte kan ivareta det ansvaret som er gitt av universitetsstyret. Universitetsadministrasjonen skal samtidig ivareta gjennomgående, administrative tjenester og forvaltningsoppgaver på vegne av den samlede virksomheten.

Universitetsadministrasjonens organisering

Universitets ledelse og administrasjon omfatter rektoratet med de to linjene Studieavdelingen med Læringssenteret, og Avdeling for forskning, innovasjon og eksternt samarbeid med Universitetsbiblioteket, Senter for husdyrforskning, Senter for klimaregulert planteforskning og Senter for etter- og videreutdanning. Universitetsadministrasjonen består videre av Ledelsessekretariatet, Personal- og organisasjonsavdelingen, Kommunikasjonsavdelingen, Eiendomsavdelingen, IT-avdelingen og Økonomiavdelingen.

Universitetsadministrasjonens lokalisering

Universitetets ledelse og administrasjon er i dag spredt på mange bygninger som til dels er i dårlig teknisk stand. Mange av bygningene er bygd for andre formål og egner seg dårlig til dagens og framtidig bruk. Det er et ønske at universitets le-

delse og administrasjon samles på færrest mulig bygg og at ledelsen er lokalisert i representative omgivelser.

Gode tjenester for ansatte og studenter krever tett samarbeid mellom ulike fagavdelinger i administrasjonen. Lokalisering og utforming av arbeidsplasser for administrasjonen må tilpasses på en slik måte at det blir lagt til rette for nye og moderne arbeidsmåter og økt samarbeid på tvers.

For å redusere antall kvadratmeter leid areal bør administrasjonen flytte ut av Sagabygget. Dette betyr at vi innen 2020 må finne egnede lokaler til IT-avdelingen og Økonomiavdelingen i NMBUs øvrige eiendomsmasse.

Et viktig grep er at Universitetsbiblioteket og Læringssentret på sikt kan samles i et felles, godt tilrettelagt akademisk senter, sentralt på campus. Det skal bygges nye verksteder til Eiendomsavdelingen. Disse samordnes med andre verksteder for bedre utnyttelse.